

Accepterad sexhandel

- olika perspektiv på prostitution i Thailand

Emelie Johansson
Sofia Lundgren

Vt-11

Handledare: Maria Bangura Arvidsson

Abstract

The aim of this study was to make a survey of different perspectives on “voluntary” prostitution in Thailand, which we tried to accomplish by semi structured interviews with people who, in some way, were connected with the field. Their occupations stretch from a student writing his thesis to a human rights lawyer. This study has centered around four areas concerning prostitution in Thailand. The law that regulates prostitution was one of them, and we found that even though the law illegalizes prostitution it didn't have a significant effect on the phenomenon in the Thai society. The second area of this study was to distinguish different reasons why women in Thailand choose to work as prostitutes. The main three reasons that we found were poverty, the cultural phenomenon “Lukka Tao” and the desire to change ones social status. The help that is provided for prostitutes, either from the government or NGOs, was the third aspect of this study. To analyze the collected data we used social constructivism as the main theory of this paper. We've mostly used Thomas Berger and Peter Luckmann as our theorists. We found that the government has campaigns against HIV and trafficking, and other more all-embracing reforms such as free healthcare for all Thai citizens and compulsory school for all children for nine years. Those NGOs that we came in contact with, either through our interviews or by the NGO's web pages, were EMPOWER, PDA, Speak-up and shelters. The last area of the study was the police work surrounding prostitution and which effect that it has on the situation. What we found was that as long that the police can keep making profit of prostitution it will be very difficult to change the situation.

Keywords: Thailand, Prostitution, NGO, Corruption and Social Constructivism.

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Inledning.....	5
1.1 Problemformulering	5
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställningar	6
1.4 Avgränsningar	7
1.5 Begrepp	7
2. Metod	8
2.1 Val av metod	8
2.2 Urval.....	9
2.3 Förtjänster & begränsningar	9
2.4 Tillförlitlighet & trovärdighet	10
2.5 Analytiska överväganden	12
2.6 Etiska överväganden	12
2.7 Förförståelse	13
2.8 Arbetsfördelning.....	13
3. Litteratur och tidigare forskning.....	14
3.1 Liknande forskning	14
3.2 Prostitution i siffror	15
3.3 Definitionsproblem.....	16
3.4 Prostitution och korruption.....	16
3.5 Vägen till prostitution.....	18
3.6 Köparen	20
3.7 NGO och statlig kampanj	20
4. Teori	21
4.1 Val av teori	21
4.2 Teorins framkomst	21
4.3 Socialkonstruktivism.....	22
4.3.1 Institutionalisering.....	23
4.3.2 Legitimitet	24
4.3.3 Roller.....	26
4.4 Teori kring kön.....	26

Empiri- och analysavsnitt.....	28
5. Presentation av intervjupersonerna	28
6. Lagen.....	29
6.1 Historieutveckling av lagen.....	29
6.2 Lagens betydelse	30
6.3 Analys av lagens betydelse.....	32
7. Bilden av den prostituerade kvinnan	33
7.1 Arbete utanför Thailands gränser	35
7.2 Analys av bilden av den prostituerade kvinnan	35
8. Hjälparbetet	37
8.1 Statliga insatser	37
8.2 Frivilligt hjälparbete	38
8.3 Analys av statliga insatser & frivilligt hjälparbete	40
9. Polisens arbete.....	41
9.1 Analys av polisens arbete	42
10. Intervjupersonernas förslag på lösningar på situationen	43
10.1 Analys av intervjupersonernas förslag på förändringar	44
11. Slutdiskussion.....	45
12. Källförteckning.....	48
Bilaga 1	51
Bilaga 2	52

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Thailand är för många människor ett turistparadis och de senaste årtionden har turismen ständigt ökat. Detta har gett Thailand en starkt växande ekonomi, en av de starkast växande i Asien (Nationalencyklopedin 4), vilket bl.a. har skapat nya arbetsmöjligheter och en ökad handel av tjänster och varor. Till denna uppgång finns dock en baksida som flera forskare menar har bidragit till fler negativa än positiva effekter för det thailändska folket (Mensendiek, 1997). Några av dessa negativa effekter är att det inte är alla som får möjlighet att ta del av den växande ekonomin, vilket innebär att de ekonomiska klyftorna i landet har ökat. Enligt tradition är det kvinnan i familjen som har ansvaret för att familjeekonomin går runt samtidigt som hela familjen ansvarar för inkomsten. I en familj med så pass begränsade resurser att ekonomin inte går ihop kan ett alternativ till att försörja familjen vara att kvinnan säljer sin kropp för sexuella tjänster. Detta är delvis ett resultat av ökad turism, landets fattigdom och att efterfrågan på prostituerade har stärkts. Enligt Mensendiek (1997) söker sig en del kvinnor till städerna där den största efterfrågan finns, träffar sexköpare under några veckor och åker sedan tillbaka till familjen och återgår där till de vardagliga sysslorna. Sedan finns det även de kvinnor som flyttar till städerna under längre perioder, träffar sexköpare och istället skickar de pengar som de tjänat hem till familjen (Boonshalaaksi & Guest, 1994). En annan anledning är drömmen om ett bättre liv som ofta lockar unga kvinnor in i sexindustrin. De ser hur deras grannar, släktingar och vänner kommer tillbaka från städerna med nya kläder, väskor och elektronikprylar och känner att de också vill ha det. Då kan prostitution vara ett sätt för dem att snabbt få pengar samtidigt som de ser en möjlighet till att klättra i samhällsstegen om de får mer pengar (Bishop & Robinson, 1998).

Både att sälja och att köpa sexuella tjänster är olagliga handlingar i Thailand och därmed också straffbara (Malarek, 2009). Samtidigt som detta faktum gäller, finns det studier som pekar på att det finns mellan 75 000 till 2,8 miljoner aktiva prostituerade över 18 år i Thailand. Dessa siffror visar de som själva valt att arbeta inom sexindustri, alltså utesluter detta alla kvinnor och barn inom trafficking (Boonshalaaksi & Guest, 1994). Den stora spännvidden i siffrorna beror mestadels på att olika myndigheter och organisationer publicerar skilda data med olika uppdragsgivare för undersökningarna. När dessa siffror möter statistiken över hur många som blir åtalade och dömda för prostitutionsbrott, vilken är nästintill obefintlig, så kan frågan ställas hur effektiv lagen kring prostitution verkligen är.

Inom Thailand finns det flera NGOs (Non Governmental Organization) som arbetar preventivt eller direkt med att förändra de prostituerades situation. Hjälpen som de prostituerade kan få kan vara olika insatser såsom ekonomisk uppbyggnad, utdelning av preventivmedel och skolgång. I förhållande till antalet prostituerade som finns i landet nu, växer frågan om huruvida detta arbete är tillräckligt för att skapa en betydande förändring för de prostituerade. NGOs har ständigt bristande tillgångar, både ekonomiska och praktiska, och det påverkar det arbete som de syftar till att utföra (Corbin, opublicerad). Parallellt med NGO's arbete finns det statliga myndigheter som arbetar på nationell nivå och har förutsättningar för att arbeta för prostituerade kvinnors situation. Samtidigt som förutsättningar finns för arbetet så måste det även finnas en vilja hos staten att förändra den nuvarande situationen. Under de senaste åren har allt fler studier gjorts, och Corbin (opublicerad) menar att det genom dessa studier framkommit att flera polisbefäl och politiker har varit involverade på olika sätt i sexindustrin i Thailand. Corbin (opublicerad) menar, utifrån samtal med prostituerade och aktiva inom NGOs, att det har tydliggjorts hur stor del av poliskåren som är inblandade i den undre världens aktiviteter, däribland sexindustrin. Han menar också att polisen fungerar som ett slags skydd för bordeller och att polisen genom det får pengar kontinuerligt från bordellägarna. Är det då möjligt att polisen som tjänar mycket pengar på sexindustrin verkligen vill minska antalet prostituerade? Om inte polisen arbetar för att upprätthålla lagen, vem ska då göra det? Frågorna kring prostitution är komplexa och därför kommer vi att undersöka flera perspektiv, som är representerade genom olika aktörers sysselsättningar, för att belysa olika infallsvinklar.

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur olika aktörer, utifrån sina perspektiv, behandlar frågorna kring prostitution i Thailand, hur de arbetar för att förändra situationen, hur de beskriver faktorer som bidrar till prostitution, och hur de ser på lagens och polismyndighetens påverkan på situationen.

1.3 Frågeställningar

- Hur påverkar lagstiftningen situationen kring prostitution?
- Vilka faktorer har bidragit till att de frivilliga prostituerade kvinnorna valt den sysselsättning de har?

- Vilken hjälp finns att tillgå för de prostituerade kvinnor som vill förbättra sin situation och/eller komma ur prostitution?
- Vilken inverkan har polisens arbete på situationen kring prostitution i Thailand?
- Vad skulle kunna förändra situationen rörande prostitution?

1.4 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa uppsatsen till att beröra olika professioners perspektiv på prostitution i Thailand, och därför kommer inte prostituerades åsikter att direkt avhandlas. De olika professionerna är utvalda eftersom vi anser att de representerar olika organ i samhället som kommer i kontakt med prostitution. Studien har kontinuerligt varit inriktad på kvinnor över 18 år och som är aktiva inom prostitution i Thailand. Genom att vi inte avgränsade oss till en specifik stad i Thailand ökade vi anonymiteten för våra intervjupersoner och därmed ansåg vi att fler personer skulle välja att acceptera våra intervjufrågningar. Genom uppsatsens gång kommer flera thailändska städer nämnas i olika sammanhang. För en tydligare bild av var i Thailand städerna ligger se bilaga 1.

1.5 Begrepp

- Baht – Det är den thailändska valutan och 1 svensk krona motsvarar 4,78 thailändska baht (Ekonomifakta, 2011).
- Frivilliga prostituerade – Det finns olika vägar in i prostitution, och för att skilja mellan ofrivillig väg (trafficking) och när det är ett eget, mer eller mindre påtvingat, beslut att prostituera sig, kommer vi att genom uppsatsen använda oss utav begreppet frivilliga prostituerade. Detta är ett begrepp som våra intervjupersoner använt för att göra samma skillnad och därför kommer vi också att använda oss utav detta, även om det kan problematiseras.
- Kommersiell sexindustri – Kvinnor som arbetar frivilligt med att sälja sex i syfte att tjäna pengar (Corbin, opublicerad).
- Legalisering – När något görs eller förklaras som lagligt benämns detta med legalisering (Svenska akademien). Gällande prostitution i Thailand skulle det då innebära att båda handlingarna att sälja och köpa sex skulle bli lagliga och inte längre vara straffbara.

- Massageinstitution – Det är en verksamhet som säljer massage. I vissa fall har dessa institutioner också andra rum i lokalen där sexuella tjänster går att köpa, enligt några av intervjupersonerna. När vi använder detta begrepp i texten syftar vi till de ställen där sexuella tjänster säljs.
- NGO - Non Governmental Organization. Nationalencyklopedin definierar NGO som att i generell betydelse vara ”benämning på alla organisationer som inte är statliga, såsom olika enskilda organisationer, aktionsgrupper, opinionsgrupper, frivilligorganisationer eller fackliga organisationer”. (Nationalencyklopedin 2)
- Prostituerade – Kvinnor över 18 år som säljer sexuella tjänster. Eftersom vi har avgränsat vårt arbete till att handla om kvinnor över 18 år som arbetar med prostitution i Thailand, är det just denna definition vi syftar till när vi i vår uppsats skriver prostituerade, om inte annat anges.
- Siam – Före år 1939 och mellan åren 1945-49 hette Thailand Siam, men sedan 1949 har Thailand varit det officiella namnet (Nationalencyklopedin 3).
- Trafficking – Det är ett samlingsnamn på flera olika former av olaglig handel med människor. Den mest kända formen av trafficking är handel med kvinnor som tvingas in i prostitution eller till andra former av exploaterande tvångsarbete i andra länder än deras hemländer (Nationalencyklopedin 5). När intervjupersonerna använder ordet trafficking menar de även kvinnor som har tvingats in i prostitution inom Thailands gränser.

2. Metod

2.1 Val av metod

Vi valde att använda oss av kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer eftersom vi ansåg att det passade bäst för att studera ett så komplext ämne som prostitution kan vara. Vi tror inte att vi hade kunnat fånga de olika perspektiven med mer ytligt ställda frågor, exempelvis genom enkäter. Vi har använt oss av en intervjuguide (se bilaga 2) men gav samtidigt intervjupersonerna möjlighet att utveckla sina svar parallellt med den dialog vi förde med dem (May, 2001). Inför varje intervju gick vi igenom de frågor som vi hade förberett och anpassade dem till intervjupersonen beroende på hans eller hennes kunskap och yrke. För att intervjupersonerna skulle få en bild av vårt arbete innan de tog ställning till om

de ville delta i vår studie försökte vi skicka ut informationsbrev till alla. (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011).

För att förbereda oss inför intervjuerna samt att få bredare kunskap om området innan vi åkte till Thailand försökte vi läsa in oss så mycket som möjligt på ämnet. Vi märkte dock när vi hade börjat med intervjuerna att en del västerländska böcker inte kunde belysa ämnet på ett rättvist och relevant sätt. Efter att vi kom tillbaka till Sverige använde vi oss av många källor, framförallt sekundärkällor då den litteratur som har passat vår studie bäst har varit metaanalyser av olika slag (May, 2001).

2.2 Urval

För att kunna genomföra studien har vi kontaktat NGOs som är verksamma i Thailand, en statlig myndighet samt andra aktiva inom området med förmodad kunskap om ämnet. De aktiva inom området som vi har varit i kontakt med kommer från olika yrkesbakgrunder och kommer genom sitt yrke på olika sätt i kontakt med prostitution. Med detta som grund har våra förstahandsurval selektivt grundat sig på yrkesprofessioner med koppling till prostitution, men under arbetets gång har vi även använt oss av snöbollsselektion, då vi frågade våra intervjupersoner om de visste någon som de ansåg att vi borde prata med (Aspers, 2007). Vi var medvetna om riskerna med snöbollsselektion då hänvisningarna kunde bli ensidiga, men genom att vi kontaktade olika ämneskunniga, NGOs och ett statligt organ så ansåg vi att risken för detta minskade (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011). Vi försökte även nå brukarorganisationen EMPOWER för en intervju vid flertal tillfällen utan resultat.

Vi har försökt hålla antalet intervjupersoner till mellan åtta och tio för att få tillräcklig tillförlitlighet i studien samtidigt som hänsyn tagits till uppsatsens omfattning. Dessutom menade vi att så många personer med erfarenhet från samma fenomen med skiftade bakgrunder tillför mångfald till studien samtidigt som det ger oss möjlighet att se prostitution i Thailand ur olika perspektiv (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011). Slutligen landade vi på nio intervjuer. För en närmare beskrivning av intervjupersonerna se avsnitt 5.

2.3 Förtjänster & begränsningar

Då prostitution är ett komplext fenomen som kan väcka olika känslor ville vi i vår studie vara säkra på att vi uppfattade och tolkade intervjupersonerna på rätt sätt eftersom förståelse är en

viktig del av den kvalitativa forskningen (Aspers, 2007). Vi anser att en förtjänst med vår metod är att vi fick tillfälle att ställa följdfrågor om det var något som var oklart eller svårförståeligt i det intervjupersonen sade. När vi träffade intervjupersonerna och pratade med dem var vi även observanta på vad han eller hon tyckte var intressant att prata om. På så sätt hölls intervjun till viss del öppen och formbar (Aspers, 2007). Det faktum att vi var två personer som gjorde intervjuerna innebar att vi hade mer tid till att bl.a. transkribera intervjuerna och analysera data (Ahrne & Svensson, 2011).

Ett möjligt problem som vi trodde skulle kunna bli aktuellt för oss var svårighet att hitta personer som ville bli intervjuade. Risken för detta trodde vi skulle vara stor då ingen av oss är från Thailand samt att ämnet är komplext (Ahrne & Svensson, 2011). Då vi gjorde våra intervjuer i Thailand kunde frågor om kultur, etisk tillhörighet och språk innebära begränsningar i hur intervjuerna tog form (May, 2001). Detta grundade vi på att vi inte delade intervjupersonernas kulturella bakgrund och inte talade deras modersmål. Dessutom kunde eventuellt vår ringa ålder skapa förutfattade meningar om vår förståelse och kunskap. Språksvårigheterna blev tydliga när vi ville intervju den del av den thailändska polisen som arbetar med prostitution då ingen där talade engelska. Vi försökte få tag i en tolk utan resultat.

Vi kunde inte fullkomligt förstå vad intervjupersonerna berättade om då vi själva inte hade varit med om det vilket vi haft i åtanke (Jönsson, 2010). Trots detta kan det eventuellt ha varit till studiens fördel att vi inte delade en snarlik livsvärld med intervjupersonerna. Detta eftersom vi inte hade någon inarbetad bild av prostitution som socialt problem i Thailand, vilket hade kunnat bidra till att vi missade vardagliga men viktiga aspekter (Aspers, 2007).

2.4 Tillförlitlighet & trovärdighet

Under intervjuernas gång har vi haft som målsättning att spela in vad som sagts med diktafon, förutsatt att intervjupersonen gick med på att bli inspelad. Detta har gett oss större möjlighet att koncentrera oss på vad som sades under intervjuerna och även lyssna på det flera gånger efteråt. Detta har också inneburit att vi har kunnat analysera materialet på ett rättvist och korrekt sätt (Kvale, 2007). Förutom vid den andra intervjun, då diktafonen inte fungerade och vi fick förlita oss på våra anteckningar, och vid den sista intervjun som var via mejl, så har alla intervjuer spelats in. Samtidigt som vi spelat in vad som sagts har vi fört anteckningar under intervjuernas gång. På så sätt har vi fått möjlighet att skriva ner det som inte kommit

med på bandet, såsom t.ex. gester. Vi har då också kunnat skriva ner frågor som kommit upp under samtalets gång (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011).

Vi är medvetna om att det vid en mejl intervju finns risk för att frågorna kan missuppfattas, svaren kan feltolkas samt att möjlighet till följdfrågor blir svårare. Vi valde trots detta att utföra en intervju på detta sätt då vår tid i Thailand var begränsad och vi anser att informationen vi fick från intervjupersonen var till uppsatsens fördel.

Vi har haft som mål att försöka transkribera varje intervju direkt efter att den ägt rum, eller i alla fall inom det närmsta dygnet, för att vi skulle komma ihåg så mycket som möjligt från intervjun. Vi har p.g.a. tidbristen i Thailand endast lyckats med detta i hälften av intervjuerna. Dock har alla intervjuerna transkriberas bara något senare än planerat. Vi menar ändå att vi gjort transkriberingarna rättvisa när vi arbetat med dem i Sverige. Det har varit vi själva som gjort transkriberingarna vilket har ökat tillförlitligheten då det endast var vi och intervjupersonen som visste vilken atmosfär det var under samtalets gång (Aspers, 2007 & Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011).

Enligt Ahrne och Svensson (2011) finns det tre komponenter, triangulering, transparens och återkoppling till fältet, som ger en kvalitativ uppsats trovärdighet. Triangulering innebär att använda olika metoder för att komma fram till någorlunda samma resultat vilket resulterar i en högre trovärdighet i uppsatsen. Detta tycker vi att vi gjort då uppsatsen innehåller intervjuer och teorianvändning, vilket har bidragit till så hög reliabilitet för uppsatsen som är möjligt i förhållande till dess omfattning (May, 2001). Transparens innebär att uppsatsen är genomskinlig, d.v.s. att uppsatsen går att diskutera. Ahrne och Svensson (2011) menar att om texten inte går att diskutera, avslöjar forskaren inte lika mycket som skulle kunna vara möjligt om forskningsprocessen. Därför har en konstant faktor för oss varit öppenhet och ärlighet (May, 2001). Återkoppling till fältet innebär att forskaren återkommer till de personer som deltagit i studien så att de får möjlighet att uttrycka vad de anser om studien (Ahrne & Svensson, 2011). Detta har tyvärr inte varit en möjlighet för oss med alla våra intervjupersoner då de flesta inte talar svenska och vår uppsats är skriven på svenska. Fyra av intervjupersonerna förstår svenska och dessa kommer att få en kopia när uppsatsen är färdigställd och vi kommer att skicka en sammanfattning på engelska till de övriga personerna.

Det är av vikt att hålla i åtanke att detta endast är en kandidatuppsats och att uppsatsen därför har så hög trovärdighet som är möjligt i förhållande till dess omfattning.

2.5 Analytiska överväganden

Enligt May (2001) är det viktigt att de grupper som materialet kodas in i verkligen är av betydelse för uppsatsens syfte. May pratar också om förkodning, vilket handlar om att redan innan frågorna ställs är de indelade i tydliga kategorier som svaren kan delas in i med en gång. Dock var detta inte något som vi kunde använda oss av då våra intervjuer var så pass öppna från början. Ett första steg i vår bearbetning var att koda våra data. Som Aspers (2007) säger kan man göra detta utifrån sina frågeställningar samt undergrupper till dessa.

Genom att koda materialet hittade vi mönster och olika samband som följde vår empiri men som samtidigt öppnade upp för nya frågor. För att koda kan man använda sig av olika metoder såsom dator- och ordbehandlingsprogram och färgöverstrykningspennor (Jönsson, 2010). Vi har använt oss av den sistnämnda metoden eftersom den var mest lämplig för oss medan vi var i Thailand och inte hade tillgång till privat dator. Det vi transkriberade när vi kom hem kodade vi på samma sätt. När vi hade kodat materialet kunde vi se användbar empiri som vi inte sett tidigare, då intervjupersonen kunde besvara en och samma fråga i olika delar av intervjun. Genom kodningen fick vi ett utökat djup i studien och högre trovärdighet (Jönsson, 2010). För att analysera vårt kodade material har vi använt oss utav delar av den socialkonstruktivistiska teorin. Vi har avhandlat frågeställningarna enskilt och försökt skapa analytiska resonemang. Detta för att se sambanden mellan dem och därefter arbetat för att skapa en bredare förklaring utifrån de olika perspektiven med teorin som grund.

2.6 Etiska överväganden

Innan vi genomförde intervjuerna skickade vi ut ett informationsbrev till de vi ville intervjua, där vi berättade vad studien skulle handla om, att de garanterades anonymitet, att de inte behövde svara på de frågor de inte ville samt kontaktuppgifter till oss och vår handledare. De intervjupersoner som inte kunde ta emot mejl fick en muntlig version via telefon istället (Vetenskapsrådet). Ett undantag gällande anonymiseringen var intervjun med personen vi senare kommer att benämna som Akademikern. Anledningen till detta är att vi även använder han som källa till tidigare forskning många gånger genom uppsatsen. Genom att inte anonymisera honom så höjs tillförlitligheten för uppsatsen. För presentation av intervjupersonerna se avsnitt 5. Det material som vi har samlat in under studiens gång, både

skriftligt och inspelat, har enbart varit tillgängligt för oss och vår handledare, och när uppsatsarbetet är avslutat kommer det insamlade materialet förstöras (Vetenskapsrådet & Kvale, 2007). Något som Kvale (2007) tar upp är vikten av att forskaren inte väljer ut ord i intervjupersonens citat och sätter de i ett sammanhang som inte gör personen rättvisa. Det har vi haft i åtanke och försökt lyssna på vad det var personen sade och inte vad vi ville att personen skulle säga.

2.7 Förförståelse

Efter tre år på Socialhögskolan anser vi oss ha viss kunskap om västerländska definitioner av sociala problem samt att vi har kunskap om bemötande och intervjutekniker. Dessa kunskaper menar vi kan ha varit både till vår fördel och nackdel. Vi ser det som en fördel då intervjutekniken är viktig och detta har hjälpt oss att få bra kontakt med våra intervjupersoner, likaså med bemötande. Däremot kan våra västerländska definitioner av sociala problem ha gjort att vi antog hur de såg på prostitution i Thailand. För att detta skulle undvikas har vi under arbetets gång försökt ha ett så neutralt synsätt som möjligt och försökt att inte låta våra subjektiva tankar påverka resultatet av studien. Något som vi märkte under studiens gång var att även om vi försökte förhålla oss neutralt var det fortfarande ett, för oss, väldigt annorlunda sätt att se på prostitution. Det är delvis det som har gjort denna uppsats mer intressant än om vi hade skrivit om prostitution i Thailand men gjort intervjuerna i Sverige då vi tror att det hade gett ett helt annat perspektiv på frågan.

2.8 Arbetsfördelning

Vi har delat upp arbetet på följande sätt att vi har båda varit med vid samtliga intervjuer, dock så har den ena fått hålla i intervjun och den andra har intagit en passiv roll och fyllt i med frågor mot slutet. Vid de olika intervjuerna har vi turats om att vara intervjuledare. Litteratur delade vi upp och läste var för sig, och delgav därefter den andra om vad som var intressant och relevant. När vi skrev vår uppsats strävade vi efter att göra det tillsammans, framförallt analysen då vi ansåg att det var viktigt att båda fick påverka den. Vi ansåg även att det var den delen som skulle kräva mest diskussion. Genom arbetet har vi ständigt framfört olika resonemang och tankar sinsemellan.

3. Litteratur och tidigare forskning

I vårt val av dokument och litteratur har vi sökt så aktuella publikationer som möjligt. Vi sökte material både i Sverige innan vi åkte till Thailand och i Thailand på ett universitetsbibliotek. Efter vår hemkomst har vi även kunnat finna i stort sett alla de böcker som vi fann i Thailand. Det vi har sökt efter är lagtexter, artiklar och böcker via libhub, SOCindex, swepub och libris (www.lu.se). När vi hittat material som vi har kunnat använda så har snöbollssektion nyttjats då vi letat i källförteckningarna efter mer användbar litteratur (Boréus, 2011).

Det vi läste innan vi gjorde intervjuerna var två böcker av Victor Malarek, kanadensisk journalist och författare, (2004 & 2009) som skildrade berättelser från verkligheten där den ena, *The Natshas the new global sex trade*, handlade om kvinnor som säljer sex och den andra *The Johns- sex for sale and the men who buy it*, handlade om män som köper sex. Dessa två böcker hjälpte oss att sätta oss in i ämnet och ge oss en djupare förståelse till olika anledningar varför personer säljer/köper sex. Vi hittade även en artikel av Mensendiek, lärare i social välfärd i Japan, (1997) som gav oss en bild av varför en del kvinnor i Thailand säljer sex och även om hur samhället och kvinnans familj ser på det. Efter vi inhämtat vår empiri har vi hittat mycket material skrivet kring ämnet prostitution i Thailand. Mycket av litteraturen är också skriven av thailändska författare och professorer. Nedan följer en sammanfattning av det vi funnit mest relevant för uppsatsen.

När vi har sökt tidigare forskning har vi även funnit litteratur som vi anser tillför uppsatsen ökat djup och förståelse. För att underlätta för läsaren har vi valt att skriva samman dessa två delar då vi menar att de är nära knutna till varandra.

3.1 Liknande forskning

Gällande sökandet av andra liknande studier så har vi inte funnit någon som undersöker samma område, d.v.s. vilka perspektiv som finns från olika professioner gällande prostitution i Thailand. Det kan tänkas vara svårt att finna studier som undersöker precis samma sak som vi gjorde, då studien är preciserad till att handla om vissa frågeställningar samt att vår undersökning tog plats i Thailand. Dock finns det texter som tar upp liknande delar som bl.a. den allmänna åsikten på prostitution i Ryssland (Alikhadzhieva, 2009), den kulturella thailändska inställningen gentemot prostituerade (Peracca, 1998) samt polisens möjlighet att välja att följa lagen i Los Angeles, USA (Almodovar, 2010). Alikhadzhieva (2009) beskriver

hur prostitution i Ryssland skiljer sig mycket från region till region. I en av dem som han undersökte fann han att acceptansen för prostitution minskar och att det framför allt är män som fördömer prostitution då de menar att kvinnor som prostituerar sig inte har rätt till respekt, förståelse eller kärlek. Gällande artikeln som handlade om Thailand, ansåg flera i studien att det visserligen finns stigma för prostituerade men det är ingen regel att en man inte kan gifta sig med en prostituerad kvinna. Artikeln tar även upp fenomenet Mia Noi (se avsnitt 3.3) och beskriver att detta kan vara en lösning för en prostituerad kvinna då hon får förmåner som en gift kvinna men officiellt är hon ogift (Peracca, 1998). Almodovar (2010), som själv både har arbetat som polis och prostituerad, skriver i sin artikel att det inte är någon tvekan om att skillnad görs på personer som ska gripas för sexbrott beroende på om de är fattiga eller förmögna och har makt. Även om dessa studier har intressanta resultat berör de inte vår uppsats i någon större utsträckning och därför kommer dessa resultat inte avhandlas i analysen.

3.2 Prostitution i siffror

Will Corbin (opublicerad), doktorand i politisk vetenskap som genomfört sin avhandling med kvalitativa intervjuer, beskriver i sin artikel om hur utvecklingen av prostitution i Thailand har gått till, vilka effekter det har haft på samhället samt hur en möjlig väg till förbättring skulle kunna te sig. Sexindustrin, som är en del av den undre världen, är en stor del av Thailands ekonomi och den undre världen beräknas stå för 6-12% av Thailands totala BNP. Corbin har jämfört flera forskares resultat, vilka skiljer sig mycket från varandra, då en del menar att antalet prostituerade är 75 000 medan andra menar att det är upp till 2,8 miljoner. I sin studie har Corbin utöver att ha jämfört olika forskares resultat även pratat med prostituerade, och därefter varit kritisk till en del av den forskning som han har tagit del av. Bl.a. fanns det en rapport som tar upp att 80 % av alla prostituerade i Thailand var burmeser, men efter att själv ha prata med många prostituerade så anser han att så inte är fallet, utan att de flesta är thailändskor. Phongpaichit et al. (2003), som samtliga är professorer i ekonomi vid ett universitet i Thailand och som har kartlagt Thailands undre värld, skriver om hur man på 1960-talet pratade om att prostitutionen brukar minska i ett land när dess ekonomi stiger, som den t.ex. gjort i Japan. Trots att ekonomin i Thailand har ökat stadigt under en längre period så menar Phongpaichit et al. att någon minskning av antalet prostituerade inte har skett i landet. Istället så har efterfrågan på prostituerade i Thailand ökat, i takt med tillväxten.

Phongpaichit et al. stärker även det som Corbin (opublicerad) uttalat sig om att majoriteten av de prostituerade i Thailand är thailändskor.

3.3 Definitionsproblem

Jeffrey (2002) är amerikansk professor i historia och politik, och har gjort sin studie genom djupgående intervjuer med många samhällsklasser i Thailand kring prostitutionsfrågor. Hon menar att prostitution är ett svårdefinierat begrepp och något som oftast lämnas till polisen att avgöra på plats. Polisen får då använda sitt sunda förnuft till att avgöra om ett brott har begåtts eller inte. Morris (2002), professor i antropologi med inriktning på Thailand, menar att det finns ett stort spann på vad prostitution egentligen innebär:

“...multiplicity of ‘prostitutions’, ranging from slavery to indentured labor to relatively free transactions of pleasure and money” (Morris, 2002, s. 50).

Var ska gränsen gå? Innefattar prostitution när en kvinna flyttar in hos en man och får uppehälle hos honom så länge hon ger honom sexuell njutning? Och i så fall, när slutar ett sådant förhållande vara prostitution? Efter ett år? Efter fem år? Corbin (opublicerad) lägger fram ett begrepp som han menar är ett thailändskt kulturellt accepterat fenomen som innebär att män får ha en eller flera ”Mia Noi”, vilket betyder mindre fru. Det är en kvinna som mannen har sexuellt umgänge med och försörjer, men som han inte är gift med. När det finns begrepp som detta blir det genast problematiskt att avgränsa vad som definieras som prostitution. Jeffrey (2002) menar att detta är någonting som uppstår när det som är skrivet i lagen inte alltid stämmer överens med vad som händer i samhället.

3.4 Prostitution och korrupktion

Det finns tillfällen då en handling är olaglig enligt lagstiftningen, men ändå är socialt accepterad. Sjöstrand, lektor i samhällsvetenskap, (2005) menar att detta inträffar när samhällets uppfattning om vad som är rätt eller fel inte överensstämmer med det som står i lagen. En bieffekt av att det är olagligt att vara prostituerad men samtidigt socialt accepterat är att det utfaller till bordellägarnas fördel, då de prostituerade måste arbeta på bordellerna eftersom det är mindre risk att de blir gripna där då de inte öppet visar att de säljer sex. Och då det är socialt accepterat att vara prostituerad och lagligt att driva bordeller, så tjänar bordellägaren pengar på sin verksamhet, men samtidigt har de prostituerade inte rätt till arbetsgivarens skydd i form av socialförsäkringar då det inte är lagligt accepterat som ett yrke. Phongpaichit et al. (2003) menar att betalningen på sexinstitut såsom barer, massageinstitut

och bordeller, skiljer sig en del från varandra i hur stor del av betalningen sexarbetaren får behålla. Sexarbetaren och ägaren delar lika på pengarna eller så tillfaller en större del till ägaren, ungefär 60:40 eller 70:30 till ägaren.

Morris (2002) syftar i sin artikel till att beskriva att det finns olika nivåer av korruption, alltifrån maffian till politiker och stöder på nationell nivå för att stödja brottsliga organisationer till enskilda mutor för att komma igenom tullar eller för att fortsätta driva bordeller. Något som Corbin (opublicerad) menar tydliggjorts under sina intervjuer är att polisen arbetar för att skydda den undre världens aktiviteter såsom bordeller och andra platser där sexhandel pågår. Corbin skriver att studier har gjorts som funnit bevis på att minst fyra myndigheter i Thailand har vid ett eller flera tillfällen haft tydliga kopplingar till sexindustrin. De fyra myndigheterna var:

- Turistmyndigheten som gjorde reklam för prostitution när de började annonserade Thailand som turistparadis.
- Hälsomyndigheten som förde data över vem som var sexarbetare och var de var aktiva.
- Inrikespolismyndigheten som bestämde var bordeller fick vara verksamma.
- Polismyndigheten där högt uppsatta män såg genom fingrarna främst för sexuella tjänster eller mutor.

En studie av Wathinee Boonshalakasi och Philip Guest (1994), thailändska professorer som gjort en rapport kring prostitution åt ett forskningsprojekt, visar även den att polis och inflytelserika personer har erbjudit skydd åt den undre världens verksamheter. För att exemplifiera hur polisen är involverad i den undre världens aktiviteter väljer Corbin (opublicerad) att redogöra för fallet med Chuwit Kamolvisit som är en före detta bordellägare. Kamolvisit hade länge varit känd som en framstående figur i den thailändska undre världen. 2003 gick han ut offentligt med att han arbetade inom sexindustrin och under tio års tid hade han mutat högt uppsatta polismän för att kunna hålla sin verksamhet igång. Efter detta krävde premiärministern vid tillfället, Thaksin Shinawatra, att utredningar skulle startas för att få klarhet i anklagelserna. Desto längre utredningarna pågick desto fler poliser fortsatte Kamolvisit att namnge, en del poliser ägde dessutom delar av Kamolvisits bordeller. Flera poliser blev avstängda, avskedade och föremål för åtal. Kamolvisits bekännelser gav en mer öppen bild än tidigare för allmänheten om hur djupt korruptionen gick inom poliskåren.

Bishop, professor i språk och lingvistik vid ett universitet i Singapore, och Robinson, marxistisk feminist och författare (1998) har kartlagt sambandet mellan historiska och kulturella traditioner med sexhandeln i Thailand. De menar att det finns enstaka fall som går till domstol och där lagen efterföljs, men att det ändå finns en ovilja från samhällets sida att prata om ”skamfulla” ämnen. Ett exempel på detta är fallet med den prostituerade 24-åriga kvinnan, Phassarawara Samrit. Hon flydde 1992 från bordellen där hon arbetade för att försöka ta sig hem till Chiang Mai, men bara någon dag efter hennes flykt hittades hon med halsen avskuren. I vanliga fall skulle ett mord på en prostituerad kvinna inte vara utav nyhetsvärde, men den dåvarande premiärministern satsade hårt på att reducera sexindustrin och året därpå rapporterade media om hur två poliser funnits skyldiga på mordet på Samrit. Det mest uppseendeväckande med det här fallet, menar Bishop och Robinson, var inte att någon blev dömd eller att det blev klarlagt vem det var som utförde mordet, utan att media uppmärksammade händelsen över huvudtaget.

3.5 Vägen till prostitution

Manopaiboon et al. (2003), aktivister för att minska HIV, har genomfört en studie för att kartlägga olika delar av det liv som prostituerade kvinnor lever. Bl.a. har studien tydliggjort varför kvinnorna stannar kvar i prostitution och vilka konsekvenser detta kan få för kvinnan. De menar att den allra största anledningen till detta är den ekonomiska delen, att de prostituerade känner en skyldighet att försörja sin familj, att de har skulder att betala av eller att de sparar ihop pengar till ett startkapital så att de senare kan starta egen verksamhet. Men för alla är det inte bara att få pengar till att kunna leva, utan en del vill även kunna unna sig saker och ta del av ett lyxigare liv än de tidigare haft. Något annat som tas upp i artikeln är kvinnornas inställning gentemot sexindustrin. Det som beskrivs som dåligt är att de måste köpa kläder och smink som är attraktivt för kunden, att det ofta är dåliga arbetsförhållanden samt att de inte alltid får välja kunder själva. Det som däremot ansågs vara positivt var att kvinnorna får en chans att kunna försörja sig själva, de får träffa nya människor, det är ”lätta” pengar. Kvinnorna menar själva att de får en möjlighet att leva ett lyxigare liv samt att det inte är lika fysiskt påfrestande som t.ex. att vara jordbrukare (Manopaiboon et al. 2003).

Något Manopaiboon et al. (2003) även tar upp i artikeln är den eventuella stigmatisering som kan komma med prostitution. Några av intervjupersonerna uppgav att om kvinnan gjorde det för att försörja sin familj och så länge hon inte blev promiskuös efter att hon slutat sälja sex var det inget skamfullt i det. En annan anledning som Manopaiboon et al. tar upp till varför

prostitution inte anses som något skamfullt är att den buddistiska tron menar att varje individ har ett personligt ansvar. Det är inte akten i sig som ska bedömas utan varför personen gör det, och säljer kvinnan sex för att försörja sin familj är det då inget skamfullt med det.

Wathinee Boonshalakasi och Philip Guest (1994) identifierar fyra anledningar till prostitution. Dessa är "Lukka Tao", att kvinnan har förlorat oskulden innan hon gifter sig, att kvinnan är skild eller att den thailändska mannen är ett sexuellt rovdjur samtidigt som den "fina" kvinnan ska skyddas ifrån mäns sexuella lustar. "Lukka Tao" är ett kulturellt accepterat fenomen som innebär att döttrarna i familjen har ansvaret att försörja sina föräldrar, och då de ofta saknar utbildning är en vanlig lösning att döttrarna prostituerar sig. Detta är även något som Jeffrey (2002) menar är knutet till prostitution och accepterat som en del av den thailändska kulturen. Nummer två och tre av Boonshalakasi och Guests (1994) anledningar grundar sig i att kvinnan ska vara oskuld när hon gifter sig. Om kvinnan har förlorat oskulden innan hon gifter sig eller om hon vill gifta om sig är detta inte alltid möjligt, och lösningen blir ofta att hon prostituerar sig för att lösa den ekonomiska situationen. Bishop och Robinson (1998) menar att en del rekryterare till bordeller våldtar unga kvinnor och på så vis nästintill omöjliggör deras chanser till äktenskap och kvinnorna klassas därmed som förstörd vara, och det blir då troligare att de hamnar i sexindustrin. Detta är ett sätt för industrin att manipulera traditionella värderingar för att tillfredställa sexuella intressen. Den sista anledningen, enligt Boonshalakasi och Guests (1994), är att de thailändska männen vill få och behöver ett utlopp för sina sexuella behov och för att de ska få det, samtidigt som de skyddar de "fina" kvinnorna från att förlora sin oskuld, finns det prostituerade som männen kan gå till.

Jeffrey (2002) ger en annan anledning till att prostitution kan verka lockade för en del kvinnor och det är att en prostituerad ofta kan tjäna 25 gånger mer än på ett annat kvinnoyrke i Thailand. Manopaiboon et al. (2003) menar att även om en stor del av de prostituerade kvinnorna i Thailand frivilligt valt detta så är det ändå inget val i den sociala och ekonomiska kontexten, då döttrarna måste ta hand om sina föräldrar och därmed står utan val att göra något annat. Ghosh (2002), professor i könsteori, har studerat Thailands sexindustrihistoria och uttrycker en stor misstro till att kvinnor någonsin är inom denna industri på frivillig basis:

"All women in prostitution are nothing more than victims of patriarchal and sexual exploitation and hence, women who claim the identity of sex workers for themselves or claim to have some degree of agency in their work are simply colluding in their own

exploitation in much the same way as slaves who profess loyalty to their masters".
(Ghosh, 2002. s. 240).

Det Ghosh (2002) menar är att prostitution aldrig kan betraktas som ett yrke då det är nyanser av objektifiering och sexuellt utnyttjande av kvinnor. Detta sker samtidigt, menar Ghosh, som staten försöker rättfärdiga prostitution som fenomen i samhället genom att lyfta fram något annat som ett mycket värre problem i samhället och fördöma det, och i detta fall är det trafficking.

3.6 Köparen

I studien av Boonshalakasi & Guest (1994) framgår det att den thailändska mannen är den vanligaste besökaren hos prostituerade i Thailand och att utländska män endast är en liten del av alla besökarna. Jeffrey (2002) menar att en vanlig förklaringsmodell i Thailand är att prostitution kom med Vietnamkriget, 1957-1975, och med det också de amerikanska soldaterna då många R & R platser (rest and recreation) för soldaterna låg i Thailand. Detta är dock en teori som Jeffrey (2002) förkastar då prostitution fanns i Thailand långt innan Vietnamkriget, samt att den vanligaste besökaren hos prostituerade är en thailändsk man. Corbin (opublicerad) stödjer Jeffreys teori, och lyfter fram att 95 % av alla thailändska män uppger att de någon gång har besökt en prostituerad i sexuellt syfte. Bishop och Robinson (1998) menar att enligt The Public Health Ministry of Thailand besöker 75 % av alla thailändska män prostituerade regelbundet. Boonshalakasi och Guests (1994) studie och Jeffreys (2002) metaanalyser visar att prostitution har fortsatt att växa mellan 60- och 80-talet, och nådde sin topp i början 90-talet, men har sedan dess haft en viss nedgång p.g.a. rädslan av att få AIDS.

3.7 NGO och statlig kampanj

En av de mest framträdande NGOs i Thailand är EMPOWER, vilket står för Education Means Protection Of Women Engaged in Re-Creation. Det är en brukarorganisation av prostituerade för prostituerade som erbjuder utbildning i engelska (Bishop & Robinson, 1998). EMPOWER arbetar också för att bordellägare ska ge sexarbetarna kompensation vid sjukdom eller skada samt att prostitution ska vara socialförsäkringsgrundande, vilket alla lagliga arbeten är. Enligt den ansvarige på EMPOWER, Khun Thajira Premsirijongwattana, har prostituerade vid flertalet tillfällen blivit nekade gratis sjukvård (som ska innefatta alla thailändska medborgare) p.g.a. deras yrke (Corbin, opublicerad).

Manopaiboon et al. (2003) redogör för en kampanj som den thailändska staten genomförde 1991 mot HIV. Denna riktades framförallt mot sexindustrin och innebar utbildning om HIV samt kondomutdelning. Resultaten blev att fler använde kondom, framförallt på bordeller samtidigt som antalet kvinnor som arbetade på bordeller minskade då rädslan för HIV ökade.

4. Teori

4.1 Val av teori

När vi skulle välja teori hade ett problem för oss kunnat vara att vilken teori vi än valde så skulle det bli en teori som grundade sig på västerländskt tänkande samtidigt som uppsatsen handlar om ett asiatiskt land. Genom att ha valt socialkonstruktivism som teori kom vi runt detta problem något, för även om det är en västerländsk teori så bygger teorin på att det ”verkliga” skapas i det samhället där det sker. Därför är inte någons upplevelse mer rätt än någon annans (Wenneberg, 2010).

Anledningen till att vi har valt socialkonstruktivism som teori är att vi ville förstå hur fenomen förklaras och behandlas, samt påverkan av deras kulturella och samhälliga kontext. Vilka effekter får definitioner av fenomen i samhället i det stora sammanhanget t.ex. vid lagstiftning och myndighetsutövning? Som huvudteori valde vi att använda oss utav Peter Berger och Thomas Luckmanns socialkonstruktivism. Vi har även försökt skapa förståelse för hur kön skapas och detta har vi valt att göra genom att använda könsteori i det socialkonstruktivistiska sammanhanget. Då teorin beskriver hur kön utvecklas i förhållande till sin kontext, hör detta också till denna teori som menar att förhållandet mellan manligt och kvinnligt är något som formas i samhället. Huvudteoretikern vars könsteori vi har använt oss utav är Sally Haslanger. För att förstå hur kön värderas i det thailändska samhället har vi använt oss utav intersektionalitetsteori, vilket är Eriksson- Zetterquist och Styhres teori, som också den är en undergrupp till socialkonstruktivism.

4.2 Teorins framkomst

Karl Marx var samhällsforskare och under sin tid arbetarrörelsens mest inflytelserika tänkare (Nationalencyklopedin 1). Det var från hans idéer om hur kunskap påverkas av den sociala situationen som de första kunskapssociologerna påverkades starkast av. En av hans mest kända formuleringar av ämnet är ”Det är den härskande klassens tankar som blir förhärskade”

(Wenneberg, 2010 s. 33). I början av 1900-talet ansågs tänkandet om kunskapsteorin och vetenskapsteorin som en kognitiv företeelse. Men p.g.a. Marxs och andra tänkares idéer vid tillfället blev kunskapssociologi, runt 1920 i Tyskland, ett eget teoriområde som framförallt studerade relationen och samspelet mellan kunskap och sociala processer. Max Scheler var den första att försöka utveckla kunskapssociologin efter Marx och det var också han som fastställde vilket innehåll som skulle tillhöra detta teoriområde samt förhållandet mellan samhälle och kunskap, det är även han som anses vara kunskapssociologins grundare (Wenneberg, 2011).

De personer som har betytt mest för den moderna kunskapssociologin är Peter Berger och Thomas Luckmann, och deras teser om konstruktivism är till stor del inspirerade av Alfred Schultz och om hur han menade att den samhälliga och sociala verkligheten skapas av människan. Berger och Luckmann redogör även för hur människor som upprepar samma mönster/procedurer tillsammans skapar sociala institutioner. De beskriver även hur människans egna uppfattningar påverkas av den sociala kontext som människan befinner sig i (Wenneberg, 2010).

4.3 Socialkonstruktivism

”Samhället är en mänsklig produkt. Samhället är en objektiv verklighet. Människan är en social produkt.” (Berger & Luckman, 2008, s. 78)

Varje individ i ett samhälle formar sin identitet efter sociala processer, och vilka processer som medverkar till detta bestäms av vilken kontext som personen befinner sig inom. Detta innebär att två personer på olika platser inte deltar i samma sociala processer och formas därför olika. Processerna kan även förändra personens identitet helt eller delvis efter att den har blivit formad beroende på i vilken kontext personen befinner sig i. Enligt Berger och Luckmann (2008) är identitet inte något som man föds med utan är något som ständigt växer och påverkas av samhällets sociala kontexter.

”Identiteten är ett fenomen som växer fram ur det dialektiska förhållandet mellan individ och samhälle.” (Berger & Luckmann, 2008, s. 202)

Beroende på hur en person agerar kommer denne att identifiera sig med vad som socialt är tillskrivet handlingen (Berger & Luckmann, 2008). T.ex. om en person följer lagen så går personen utanför sig själv som aktör, och ser sig själv som skötsam förutsatt att det anses vara

skötsamt att följa lagen i det sammanhang personen befinner sig i. Bilden som personen får av sig själv är då direkt kopplat med den bild som samhället har av aktionen.

Hur mänskligheten utvecklas står i direkt samband med hur den sociala och kulturella världen ser ut och hur de kommer i kontakt med varandra. Så istället för att säga att människan har en egen natur innebär det att människan skapar sin egen natur. Ett exempel på hur människan formas i samhället är sexualiteten, då varje kultur har sitt eget sätt att värdera vilka sexuella handlingar som är accepterade. På samma sätt är samhällsordningen också något som är socialt konstruerat, det är inget naturligt utan existerar enbart där det har skapats (Berger & Luckmann, 2008). Ett exempel på detta är att inga lagar är universella utan skapade i det land som de är ämnade att gälla i. Även detta är något som är föränderligt då lagar ofta ändras under historiens gång.

4.3.1 Institutionalisering

När en person gör något ofta blir handlingen, om den upprepas tillräckligt många gånger, rutinmässig. Handlingen har en mening för personen som utför den, meningsfullheten kommer av den sociala kontext som personen är en del av. Genom att kunskapen upplevs som vanemässig ser inte individen andra sätt att göra handlingen på vilket innebär att individen får upplevelsen att beslutet inte är hans, utan personen gör bara det enda som är möjligt. När vanemässiga handlingar upprepas av tillräckligt många aktörer så skapas en institution. Varje institution delar ett gemensamt sätt att beskriva och tolka olika fenomen i samhället. Berger och Luckmanns (2008) exempel på detta är,

”Den institution som rättsväsendet utgör postulerar t.ex. halshuggningar skall ske på specifika sätt under specifika omständigheter, och att specifika typer av individer skall svara för huggandet” (Berger & Luckmann, 2008, s. 71).

För att en institution ska kunna skapas måste en historia och viss form av kontroll finnas. Det är inte något som sker på ett ögonblick utan typifieringarna måste byggas upp under loppet av historiens gång, institutionen blir en produkt av historien. Berger och Luckmann (2008) menar att som utomstående kan man aldrig förstå hur en institution riktigt fungerar om man inte ser till hur institutionen har växt fram och varför. Inom institutionen har handlingar och sätt att agera skapats under tidens gång. Följer en person inom institutionen inte mönstret blir denne heller inte accepterad av institutionen eftersom institutionen upplevs som det enda verkliga.

”En institutionell värld upplevs alltså som en objektiv verklighet. Den har en historia som föregår individens födelse och som inte är återkomlig för hans biografiska minne. Den fanns där innan han föddes, och den kommer finnas där efter hans död” (Berger & Luckmann, 2008, s. 76).

Institutionaliseringen i sig är en form av kontroll och denna kontroll är som mest tydlig inom de institutioner som kallas samhällen. Denna kontroll är sekundär då den mest betydande kontrollen kommer från de mänskliga reglerna inom gruppen. Ytterligare kontrollmekanismer behövs endast om institutionens egna kontrollmekanismer inte har framgång. Den mänskliga sexualiteten har kontrollerats under historiens gång genom den institution som den tillhör, och för att kontrollera vad som är accepterat eller inte måste först begreppen definierats inom institutionen. Som exempel på detta menar Berger och Luckmann (2008) att incest inte enbart kan stämplas som olagligt, utan definitionen av incest måste först förtydligas, vilka handlingar är incest och vilka är inte det, och att detta är något som definieras inom den gällande institutionen.

För att en institution ska fungera måste den vara som en myndighet över individen, desto mer individerna handlar efter institutionens värderingar desto mer kontroll får institutionen över dem. Det som får institutionen att stanna vid liv är summan av vad alla s.k. vet om den sociala världen, att de har samma värderingar och åsikter om den värld de lever i. Det som människor tror att de vet bekräftas ofta av vad andra visste innan dem och har inte alltid med empiriskt vetande att göra. Denna kunskap går sedan till nästa generation och går från att vara objektiv sanning till att internaliseras som subjektiv verklighet. Detta kan sedan forma individen i institutionen (Berger & Luckmann, 2008).

4.3.2 Legitimitet

Upprättade av institutioner sträcker sig oftast över generationer vilket kan innebära problem. Detta främst eftersom de tillkommande generationernas kunskaper om institutionens bakgrund och historia enbart grundar sig på det som de fått berättat för sig. För att hantera detta menar Berger och Luckman (2008) att man inom institutionen använder sig av vad de kallar legitimerande formler:

”Dessa måste vara konsekventa och uttömmande i termer av den institutionella ordningen, om de ska övertyga den nya generationen. Man måste så säga berätta samma historia för alla barnen” (Berger & Luckmann, 2008, s. 78).

Dessa formler menar Berger och Luckmann att barnen lär sig samtidigt som de socialiseras in i den institutionella ordningen. Frångås denna ordning har institutionen möjlighet till olika sanktioner som exempelvis skrämtekniker. Det är mer troligt att en person avviker från institutionens regler om andra har format den än om han själv varit en del av skapandet. För att en ny generation ska foga sig efter en redan existerande institutions ordning krävs möjligheten för sanktioner:

”Institutionerna måste göra anspråk på myndighet över individen, oberoende av vilka subjektiva betydelse han eventuellt inlägger i varje speciell situation, och det gör det också. Man måste konsekvent hålla fast vid att de institutionella definitionerna av situationer har prioritet framför vad som blir resultatet när den enskilde frestas till nya definitioner” (Berger och Luckman, 2008, s.79)

Med detta menar Berger och Luckmann att det inte är tillräckligt att lära den nya generationen, utan att de hela tiden måste hållas efter, även när det är vuxna. Ju mer medlemmarnas beteende följer institutionens desto lättare är det för institutionen att förutsäga deras beteende.

Institutioner grundar oftast sin legitimitet efter sin kunskap vilket kan få problem menar Berger och Luckmann (2008) och institutioners kunskap kallar de för subuniversa. Problemet blir att allteftersom dessa blir mer självständiga blir det svårt att samtidigt hålla medlemmarna inom och de utomstående ute. De som inte tillhör institutionen måste hållas ifrån den, samtidigt som de utomstående fortfarande måste erkänna det legitima i institutionen, vilket kan vara ett problem om subuniversa ger särskilda förmåner och erkännanden i samhället. De som tillhör institutionen måste hållas kvar inom den, och därför menar Berger och Luckmann (2008) att det inom institutionen finns olika tekniker, såväl praktiska som teoretiska, som ska förhindra medlemmarna från lockelsen att lämna sitt subuniversa. För att exemplifiera denna problematik använder sig Berger och Luckmann av ett exempel inom medicinen. De som inte tillhör läkarinstitutionen måste tro på läkarkårens expertis och att den är trovärdig samt att läkarinstitutionen måste följa de normer som subuniversa har. För att legitimera detta skräm allmänheten med olika sjukdomar som kan drabba dem om de inte gör som läkaren säger. Berger och Luckmann (2008) menar att på detta sätt skräm allmänheten till att följa läkarens anvisningar genom rädsla för att annars drabbas av olika sjukdomar.

4.3.3 Roller

Roller i samhället konstrueras på samma sätt som handlingar institutionaliseras, individen spelar en roll i institutionen med hjälp av sina tidigare erfarenheter. Alla roller är knutna till någon institution. Personen deltar i den sociala världen och genom att internalisera dessa roller blir samma värld subjektivt verklig för individen. Rollerna är en del av kontrollen inom institutionen, för då en individ har fått en viss roll i en institution är det inte längre valbart om denne vill följa normerna som kommer med rollen eller inte utan det blir ett tvång att följa de normer som finns för rollen (Berger & Luckmann, 2008). Ett exempel på detta kan vara en person som är del av institutionen rättsväsendet i rollen som domare. Han kan inte efter att han har fått rollen som domare skapa sina egen regler och normer för rollen utan måste följa dem som institutionen skapat. Den institutionella ordningen representeras av rollerna på två plan, dels som representant för alla de som har liknande roller som en själv men även som representant för hela institutionen. Berger och Luckmann (2008) exemplifierar med att en domare handlar representativt för alla domare men också för hela rättsväsendet som institution.

Motyls (2009) diskuterar i sin artikel personers livsvärldar och hur personer, vars livsvärldar inte liknar varandras, kan ha väldigt svårt att förstå varandra, det kan nästintill vara omöjligt. Desto mer olika ens livsvärldar är desto mer osannlikt är det att vi förstår den andras livsvärld. En person som inte har levt i samma livsvärld som någon annan kan heller inte sätta namn på eller beskriva hur denna livsvärld är. Som exempel säger Motyl att en person på 2000-talet med samma yrke som en person på 1900-talet inte kan säga hur det yrket var, då de upplevde yrket i olika delar av i historien men också för att när en person säger ett ord så betyder det inte samma sak för en annan person. Utifrån detta begrepp kan alltså en person aldrig beskriva hur en annan person har det.

4.4 Teori kring kön

Begreppet könsmaktsordning innebär att män har mer ekonomisk och social status än kvinnor i samhället, och det anses vara en förklaring till varför det fortfarande finns ojämnheter i samhällen. Det är just detta övertag som gör att män betraktas som normen och kvinnan som det avvikande. Även om det finns skillnader beroende på vilket samhälle en person kommer ifrån eller vilken kultur personen är en del av så ges i stort sett alltid flest fördelar till män på de flesta plan (Haslanger, 2000). Enligt Eriksson-Zetterquist och Styhre (2007) finns

begreppet genusystem som främst genom att beskriva hierarkin i samhällen förklarar könsmaktsordningen. Denna ordning innebär att det är mannen som är normen, och han är då också högst i hierarkin. Detta innebär att det är han som får möjligheterna till högre ansedda tjänster. Samma hierarki är inte bara aktuell inom arbetslivet utan är också något som är fundamentalt på de politiska, ekonomiska och sociala planen. Haslanger (2000) menar också att kön inte är något man föds med utan något som internaliseras under barndomen tills att det blir en del av individen. Haslanger (2000) menar att den främst använda förklaringen för att förstå varför kvinnan inte är jämställd mannen är skillnaderna i det sexuella könet. Hon menar att det är ett vanligt sätt att exploatera och förtrycka kvinnor på. I sin artikel diskuterar Haslanger hur en sådan ojämlikhet skapas och då också ofta ett förtryck mot kvinnor som medlem i olika grupper:

”...oppression refers to the vast and deep injustices some groups suffer as a consequence of often unconscious assumptions and reactions of well-meaning people in ordinary interactions, media and cultural stereotypes, and structural features of bureaucratic hierarchies and market mechanisms- in short, the normal processes of everyday life (Haslanger, 2000 s. 10).”

Även om citaten ovan förklarar att mycket av det förtryck som finns sker omedvetet så är det viktigt att komma ihåg att det finns olika former av förtryck, såsom marginalisering, systematiskt våld och maktlöshet, och att samtliga formas inom samhället. Detta innebär att det inte finns några absoluta definitioner på dessa, utan de är resultat av det som sker i det specifika samhället (Haslanger, 2000).

Sexualiteten är det område där det blir extra tydligt vilka könsskillnader det finns mellan män och kvinnor (Haslanger, 2000). Detta är också något som Foucault beskriver i sin maktteori, då han menar att sexualitet inte är något givet fenomen, utan något som påverkas i samspel med samhället och de då rådande normerna, som i sin tur är föränderliga. Liksom Berger och Luckmann (2008) menar Foucault att varje människa ”lär sig” vad han eller hon ska tycka om, och att det är det som formar sexualiteten. Av detta drar Butler slutsatsen att det är makten som skapar heterosexualiteten, det är samhället som visar vad som är rätt- och felbegär vilket i sin tur påverkar den enskilda människan att söka det som är acceptabelt (i Eriksson- Zetterquist & Styhre, 2007).

Empiri- och analysavsnitt

5. Presentation av intervjupersonerna

Här följer en kort presentation av de personer som vi har intervjuat till uppsatsen. För att förtydliga de olika perspektiven och samtidigt anonymisera intervjupersonerna, med undantag för Akademikern, har vi valt att döpa personerna efter deras profession eller deras sysselsättning. Eftersom tre av våra intervjupersoner är knutna till en svensk myndighet och har liknade professioner har vi valt att döpa dem efter namn på M som symboliserar myndighet. Då vi också varit i kontakt med två åklagare kommer de att heta Thailändska åklagaren och Västerländska åklagaren, även om de båda är verksamma i Thailand.

- *Akademikern* – heter Will Corbin och skriver sin doktorsavhandling som handlar om prostitution i Thailand. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land men är bosatt i Thailand sedan flera år tillbaka. Även om vi inte anonymiserar honom skiljer vi på Corbin som skriven källa i tidigare forskning och Akademikern som inhämtad empiri.
- *NGO-arbetaren* – är representant från PDA - Population and community of Development and Association- som är Thailands största NGO.
- *Måns* – är anställd vid en svensk myndighet i Thailand. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land.
- *Mona* – är anställd vid en svensk myndighet i Thailand. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land.
- *Maria* – är anställd vid en svensk myndighet i Thailand. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land.
- *Västerländska polisen* – är utbildad polis i ett västerländskt land och arbetar vid en svensk myndighet i Thailand. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land.
- *Thailändska åklagaren* – är åklagare som är verksam i Thailand inom mänskliga rättigheter.
- *Professorn* – är professor i politisk vetenskap vid ett thailändskt universitet och aktiv inom flera NGOs som arbetar för prostituerades rättigheter.
- *Västerländska åklagaren* – är åklagare som är verksam i Thailand och medlem av en NGO som heter Speak up. Kommer ursprungligen från ett västerländskt land men är numera bosatt i Thailand.

6. Lagen

“Well if you don’t rape someone, and you don’t kill someone or you don’t brutally force someone or hit someone, the rest is negotiable” Professorn.

Professorn fick frågan hur effektiv lagen är som reglerar prostitution. Det Professorn försöker förtydliga är att korruption är en så pass stor del av polismyndigheten att en person måste begå ett ”allvarligt” sexbrott för att lagen ska verkställas.

6.1 Historieutveckling av lagen

Akademikern gav sitt perspektiv på hur lagens utveckling sett ut gällande prostitution sedan början av 1900-talet, och enligt honom började utvecklingen under de första åren av 1900-talet då slaveri avskaffades i Thailand. En diskussion om varför man gjorde detta, menar Akademikern, var om huruvida omvärldens åsikter på hur kvinnorna behandlas i Siam hade påverkat avskaffandet av slaveriet. Vad som hände när detta avskaffades var att männen ville fortsätta ha flera sexuella partners samtidigt som de tidigare slavkvinnorna saknade utbildning, status och möjlighet att försörja sig.

”So you just basically commoditized and commercialized what was happening before but making it illegal to have slaves” Akademikern.

Det Akademikern menar med citatet är att kvinnorna, som tidigare varit slavar, prostituerade sig och männen började betala dem för sex när inte möjligheten längre fanns att äga slavar. Den då växande prostitutionsproblematiken ledde fram till en ny lagstiftning 1908. Denna nya lagstiftning kallades The Contagious Diseases Act och innebar att prostitution legaliserades med hög kontrollgrad. Exempelvis krävdes det att den prostituerade hade arbetstillstånd som hon var tvungna att förnya var tredje månad. Lagen krävde också regelbundna hälsokontroller där de prostituerade testades för vaginala och smittsamma sjukdomar. Bordellerna blev samlade inom samma område, inga prostituerade barn (vid denna tid räknades barn som 15 år eller yngre) tilläts arbeta där och arbetsförhållandena blev renare. Akademikerns sätt att se på denna lag var att den inte främst skapades för att skydda de prostituerade utan för att hantera de växande sjukdomarna. Enligt honom var denna lag väldigt effektiv då de flesta sjukdomarna minskade efter att lagen antogs.

Akademikern beskriver att nästa förändring ägde rum på 1960-talet, och hette Prostitution Suppression Act, vilken han menar var den mest förtryckande lagen, som någonsin antagits i

Thailand. Innebörden av lagen var att den illegaliserade all prostitution och nästan all bestraffning föll på den prostituerade. När en prostituerad hade blivit dömd togs hon in på institution ett år och fick där lära sig grundläggande kunskaper om hushållsarbete, såsom att fostra barn och sy. Akademikern berättar att reaktionen på denna lag kom 1966, The Entertainment Places Act, vilken fortfarande är en del av lagstiftningen idag. Den tillåter bordeller så länge de använder speciella namn såsom "Special Services" eller "Entertainment Place", men att sälja sex var fortfarande olagligt. Detta var enligt Akademikerna ett sätt att lösa situationen med de amerikanska soldaterna som under Vietnamkriget hade sina permissioner i Thailand. Samtidigt som förbudet mot prostitution skulle upprätthållas fanns en stor efterfråga på thailändska kvinnor.

Effekten av detta var, menar Akademikern, att Thailand hamnade mellan två motsägelsefulla lagar. Den ena lagen gjorde det illegalt att vara prostituerad medan den andra lagen innebar att det var lagligt att äga en bordell. 1996 antogs en ny lag vilken ersatte lagen från 1960 på så sätt att den tog bort nästan alla straff som den prostituerade kvinnan kunde få. Enligt Akademikern är det denna lag från 1996 tillsammans med lagen från 1966 som gäller idag.

6.2 Lagens betydelse

Den Västerländska åklagaren påpekar att prostitution är olagligt i Thailand, både gärningarna att sälja och att köpa sex är olagligt. Samtidigt menar han att det kan tyckas vara svårt att förstå det då prostitution sker väldigt öppet och utbrett i Thailand:

"Prostitution is illegal in Thailand. You wouldn't think so given how obvious and prevalent it is, but it is illegal" Västerländska åklagaren.

Detta är något som Akademikern stödjer då han menar att det är olagligt men att det inte är någon lag som efterföljs då det nästan aldrig är någon som ställs inför rätta för dessa brott. Akademikern följer upp detta påstående med att förklara att han menar att fokus istället lagts på att straffa dem som är involverade i barnprostitution hårdare. Professorn menar att lagen som reglerar prostitution har sedan den senaste lagstiftningen, i grund och botten avkriminaliserat prostitution till den grad att den prostituerade nästan aldrig döms till fängelse eller blir bötfälld, såvida personen inte öppet på gatan visar att hon säljer sex. Dock menar Akademikern att det fortfarande inte är så avkriminaliserat att det accepteras som ett yrke, medan den Thailändska åklagaren menar att stora förändringar har skett de senaste 15 åren och att prostitution har minskat. En effekt av förändringen av rättspåföljderna var, enligt

Professorn, att de prostituerade kvinnorna nu vågade anmäla fler brott till polisen som hade skett i samband med prostitution. Han menar att kvinnan troligtvis får en mindre bot, 50-100 baht (ca 10-20 svenska kronor), men efter det kommer polisen att hantera problemet och konfrontera den anmälda personen, vilket inte var något som var möjligt innan lagändringen.

Akademikern menar att något som kan upplevas som problematiskt när det gäller prostitution och lagstiftning i Thailand är att själva begreppet prostitution är svårdefinierat. Det är acceptabelt att mannen har flera partners men han förväntas försörja alla sina kvinnor. Detta kan enligt Akademikern, vara en form av prostitution, då mannen har sex med kvinnan och sedan ger henne pengar eller presenter. Akademikern lyfte fram ett annat exempel på något som skulle kunna ses som prostitution. Det involverar det som kan ske när en thailändsk kvinna gifter sig med en utländsk man. Efter bröllopet flyttar de till hans hemland och därefter skickar hon hem pengar till sin familj som hon har fått från sin make.

Enligt den Västerländska polisen är prostitution inte någon prioriterad fråga för polisen i Thailand. Akademikern menar att polisen inte vill bli av med prostitutionen då det är en stor inkomstkälla för dem. Han fortsätter med att säga att trots att det är olagligt är det nästintill ingen som blir dömd för att ha köpt eller sålt sex. NGO-arbetaren menar att hon aldrig har hört talas om en person som har blivit åtalad eller dömd för sexköp av en prostituerad kvinna över 18 år, vilket hon menar är ett resultat av korruptionen i landet. Den Thailändska åklagaren säger att enligt lag ska inga skillnader göras mellan utländska och thailändska personer gällande rättsväsendet, men för att det ska bli åtal så måste polisen först gripa den misstänkte, vilket är just det som NGO-arbetaren menar inte sker. Professorn menar att även om lagen skulle förändras på ett eller annat sätt så är det samhällsattityden som väger tyngst och att den också måste ändras. Detta är något som även Maria säger:

”... det rör sig mer om en inställningsfråga från samhället så det är så pass vanligt att det är inget som en risbonde från norr gör utan alla gör det höll jag på att säga, både turister och folk som är bosatta här, olika nationaliteter på alla nivåer i samhället, olika yrkesarbetare osv.”

Hon menar att det är en så pass vanlig akt att samhällsattityden är en viktigare faktor än lagen. Den Västerländska åklagaren tycker att lagen borde förstärkas och framförallt de delar som berör barnprostitution och trafficking.

6.3 Analys av lagens betydelse

Institutioner såsom samhällen är alltid föränderliga då det är människorna i samhället som förändrar det. Det är människorna i sina roller som steg för steg förändrar reglerna och normerna inom institutionen, vilket är något som sker över en lång tidsperiod (Berger och Luckmann, 2008). Utifrån Berger och Luckmann (2008) tolkar vi, det som Maria säger om att köpa sex är en så pass vanlig handling, att det blir problematiskt att kunna verkställa illegaliseringen av sexköp, då denna handling är socialt accepterad. Alla de tidigare nämnda lagändringarna skulle kunna ses som förändringar av regler och normer inom institutionen. Utifrån samma teoretiker tolkar vi även det som att det inte hade gått att förutsäga dessa förändringar av den thailändska lagen, då det sällan är förbestämt hur människor och relationer utvecklas, vilket också gäller samhällen. Det finns inga regler för hur detta ska te sig utan det mänskliga är alltid föränderligt.

Då prostitution är ett svårdefinierat begrepp i Thailand (Jeffrey, 2002) skulle det utifrån Berger och Luckmann (2008) kunna förklaras genom att samhället aldrig har enats om en tydlig och gemensam definition av prostitution. Enligt dessa teoretiker är det inte tillräckligt att skriva något i lagen för att det ska efterföljas, utan förklaring måste också ges till vilka handlingar som innefattas av definitionen. Om en tydlig och gemensam definition saknas anser eventuellt personen inte att denne begår brottet. Detta tillsammans med att det även saknas gemensamma definitioner för polisen, kan bli problematiskt. Denna otydlighet blir framträdande i en del av intervjuerna, då det blir påtagligt att personens perspektiv avgör definitionen av vad prostitution är. Exempelvis menar Akademikern att prostitution fortfarande är ett stort problem medan den Thailändska åklagaren menar att prostitution har minskat. De visar sig här tydligt, utifrån Berger och Luckmann (2008), att de utgår ifrån olika perspektiv som inte delar samma definition av prostitution.

Professorn menar att den senaste lagändringen är en kompromiss mellan att försöka skydda de prostituerade samtidigt som omvärlden inte ska få bilden av att det thailändska samhället accepterar sexhandel. Akademikern menar å andra sidan att EMPOWER anser det är kvinnors egen rätt att välja prostitution som sysselsättning om de vill, och därför bör det inte regleras med en lagstiftning som begränsar deras möjligheter till egna val. Utifrån Berger och Luckmann (2008) ser vi det som att Akademikerns tolkning av EMPOWERS åsikter och Professorn uppfattar lagen olika, eftersom de har olika tolkningsätt och olika förhållningsätt

till lagen. Och de företräder olika intressen som har olika stort inflytande i det thailändska samhället.

Varför finns lagen gällande prostitution om den inte efterlevs i någon större utsträckning? På samma sätt som Akademikern menar att förbudet mot slaveri kom som ett resultat av omvärldens reaktioner, så menar Professorn att den nuvarande lagen var ett sätt att förhindra omvärlden att betrakta Thailand som en stor bordell. Den Thailändska åklagaren menade istället att lagen har förändrats p.g.a. av en enad samhällssyn kring problemet. Med Berger och Luckmann (2008) som grund hade detta kunnat beskrivas med att hela världen är en institution som Thailand har en roll i och genom att förbjuda prostitution försöker Thailand i sin roll leva upp till västvärldens normer om att prostitution är ett problem som bör hanteras. Utifrån Berger och Luckmann (2008) innebär västvärldens normer legitimitet gentemot övriga länder. Detta innebär att de kan utföra sanktioner om någon medlem (land i detta fall) strider mot normerna. En förklaring till att Akademikern och Professorn menar att västvärldens normer har påverkat den thailändska lagstiftningen är att de är representanter från den akademiska världen. De har då troligen kunskaper om omvärlden och betydelsen av de rådande normerna. Skillnaderna mellan intervjupersonernas åsikter kan tänkas bero på de olika roller som de har som representanter för olika delar av samhället: Den akademiska världen, Rättsväsendet, NGO etc. Gällande denna situation blir det tydligt hur olika skolväsendet, representerat av Professorn och Akademikern, och rättsväsendet, representerat av den Thailändska åklagaren, tycker om hur lagen har utvecklats och hur den troligen kommer förändras.

7. Bilden av den prostituerade kvinnan

Den typiska prostituerade kvinnan i Thailand är, enligt Akademikern, mellan 20 och 30 år, skild och arbetar för att försörja sin familj, och den typiska sexköparen i Thailand är en thailändsk man. Akademikern fortsätter med att 95 % av alla thailändska män har någon gång köpt sex, och 49 % av thailändska män uppger att de förlorat sin oskuld till en prostituerad.

”So one thing you need to know is that the sex tourists are the minority, domestic use of prostitutes are the highest here, the majority of paid sexual encounters are between Thai people. Obviously the sex tourism is a growing element but the biggest issue is Thai on Thai” Akademikern.

Det Akademikern menar med citatet är även om sexturismen är ett växande område i Thailand, är det främst thailändska män som köper sex av thailändska kvinnor. Akademikern fortsätter med att förklara en anledning som han menar klargör varför thailändska män köper sex. Kommer en flicka från en rik familj och är en ”god” flicka så förväntas hon vara oskuld fram till sitt bröllop, medan en pojke från samma bakgrund förväntas ha sex från 15 års ålder. Detta menar Akademikern lämnar en klyfta mellan könen, vilket ofta leder till att pojkarna söker sig till prostituerade.

Genom en av de flertal intervjuer som Professorn genomfört med prostituerade har han hämtat ett citat som enligt honom beskriver hur en del prostituerade tänker angående deras val av sysselsättning:

”I wanna have a better life you know, I wanna have a nice life. Why are you coming here to teach me? I don’t wanna know it, you don’t have to teach me what’s good or bad.”

I flera av intervjuerna har vi ställt frågor om hur och varför kvinnor hamnar i prostitution. Anledningen som var främst förkommande, som ensam anledning eller grunden till andra anledningar, var fattigdom. Detta var något som Akademikern, NGO- arbetaren och Professorn menade. Genom prostitution finns det möjlighet att tjäna snabba och, i sitt sammanhang, mycket pengar. En annan faktor i fattigdomsfrågan är avsaknaden av ett socialt skyddsnät i landet. Exempelvis finns det ingen äldreomsorg vilket i sin tur leder till att det är den yngre generationen, och oftast den yngsta dottern, som måste ta hand om de åldrande släktingarna. Akademikern menar att detta inte är något som den enskilda familjen väljer utan det är en socialt accepterad lösning i landet. Professorn lyfter fram att kvinnorna kulturellt sett har mer ansvar för sina familjemedlemmar än vad männen har, då männen inte ser ansvarsområdena på samma sätt som kvinnorna gör. Men vad händer då när unga kvinnor lämnas med detta ansvar och i många fall även saknar utbildning? Både NGO-arbetaren och Professorn beskriver på liknande sätt hur kvinnorna ser eller hör talas om andra byinvånare som sökt sig till större städer för att finna arbete och som sedan kommer hem med märkesväskor, telefoner och berättar om resor som de gjort till turistställen i Thailand. Professorn och NGO-arbetaren menar att väl i staden händer det ofta att de jobb kvinnorna blivit lovade istället är någon form av prostitution. Många väljer då att stanna kvar trots jobbet de fick p.g.a. deras ansvar gentemot sina familjer.

Efter en tid i prostitution, och då också med snabba och stora summor pengar, menar Professorn, att det är vanligt att det även blir en fråga om samhällsklasser. Alltså att kvinnorna märker att de kan köpa fler och dyrare saker som kläder och telefoner, och därmed också klättra i samhällsklassen. Ytterligare en anledning till att kvinnorna väljer prostitution är att de vill starta en egen verksamhet, exempelvis en frisörsalong, och behöver därför ett startkapital. Professorn menar också att den sociala mobiliseringen kan vara en huvudfaktor från början, att kvinnor vill ha möjlighet att leva det ”goda livet” och för att finansiera det väljer de vägen in i prostitution. Han har intervjuat studenter som gjort just detta. En av dem säger:

”My parents send me money, enough for hostel, enough for food, enough to go and get the reading materials but not enough for a good life. You have these people who like to enjoy nightlife, who wants to go here and there by taxi, who wants to go with their rich friends to Pattaya beaches and so on and then eventually you don't have the money so how do you find it? You go sleep with someone...”

7.1 Arbete utanför Thailands gränser

Ibland kan det finnas större möjligheter att tjäna mer pengar utanför Thailand, bl.a. i Europa. Maria beskriver ett möjligt scenario på hur detta kan gå till då en thailändsk kvinna har träffat en västerländsk man i Thailand. Hon blir sedan inbjuden av honom att följa med till hans hemland och hamnar därefter i prostitution på antingen frivillig eller ofrivillig väg. Oavsett om kvinnan är utomlands eller i Thailand och arbetar som prostituerad, menar Akademikern, att det är mer en regel än ett undantag att hon skickar hem en stor del av sin inkomst till sin familj. För att visa betydelsen av detta i Thailand gav Akademikern ett exempel på en stad i Thailand, där prostituerade och kvinnor som gift sig med västerländska män skickar hem pengar till familjen, d.v.s. kvinnor som är ”Lukka Tao”. Dessa kvinnor firas en gång om året då pengarna de skickat hem har hjälpt till att bygga upp den sociala välfärden, parker och sponsra skolor i staden. Akademikern menar att den uppskattade summan pengar som skickas till och inom Thailand är omkring 300 miljoner amerikanska dollar årligen. Den totala undre världsekonomin i Thailand, där den kommersiella sexindustrin uppskattas vara 2/3, beräknas till 6-12 % av landet totala BNP.

7.2 Analys av bilden av den prostituerade kvinnan

De tidigare nämnda motstridiga lagarna från 1966 och 1996, menar Akademikern påverkar den prostituerade kvinnan i stor utsträckning. Hon påverkas inte enbart genom att det är olagligt för henne att sälja sex, utan det får även ekonomiska konsekvenser för henne då hon,

enligt Akademikern, mer eller mindre tvingas att arbeta på bordeller istället för på gatan då risken minskas för att bli gripen. Phongpaichit et al. (2003) skriver om hur detta innebär att kvinnorna förlorar inkomst då institutionsägaren tar en viss procent av hennes intjänade pengar som en form av avgift för att hon får jobba där. Detta bidrar till att den prostituerade kvinnan blir ännu mer exploaterad då det blir en situation av ytterligare underläge för henne (Gosh, 2002). Även om Professorn menar att prostitution nästintill är avkriminaliserat och att den Thaiändska åklagaren menar att situationen förbättrats mycket, så är det beroende på vilket perspektiv som används huruvida kvinnan ses som offer eller aktör i förhållande till lagen.

Det finns även kvinnor som prostituerar sig för att förändra sin roll, som att t.ex. öka sin status i samhället. Professorn menar att många unga kvinnor vill förbättra sin livssituation och öka sin inkomst, och genom att sälja sex kan man se en snabb vinning och på så vis kan de då köpa nya kläder och tekniska prylar för att de ska kunna umgås inom finare umgängeskretsar. Genom sina intervjuer med dessa kvinnor har det framkommit, enligt Professorn, att kvinnorna inte ser sina aktiviteter som ett problem utan det är ett sätt att försörja sig och förbättra sin livssituation. De tycker inte att någon annan har rätt att säga till dem vad som är rätt och fel, och om hur de borde leva sina liv. De vill höja prostituerade kvinnors roll inom samhällsinstitutionen. NGO-arbetaren menade att den främsta anledningen till att kvinnor prostituerar sig är fattigdom, vilket är en annan infallsvinkel än en av dem som Professorn uttalade. Skillnaden mellan dessa två perspektiv är synsättet på den prostituerade som offer eller aktör. NGO-arbetaren kommer i kontakt med fattiga kvinnor som inte haft andra möjligheter till försörjning än prostitution. Professorn å andra sidan, träffar främst studenter som prostituerat sig för att få möjlighet till en rikare vardag. Utifrån Berger och Luckmann (2008) ses dessa två som representanter från två olika institutioner och de träffar därmed olika grupper av prostituerade vilket kan förklara varför en ser kvinnorna som aktörer medan den andra ser dem som offer. Enligt Gosh (2002) går det inte att se prostituerade som aktörer, utan att de är offer för mannens sexuella förtryck.

Eriksson-Zetterquist och Styhre (2007), samt Haslanger (2000) menar att i alla samhällen är kvinnan underlägsen mannen och Haslanger menar även att oberoende av vilket samhälle som personen kommer från har mannen flest fördelar på samtliga plan. Enligt Akademikern finns det även sexuella kulturellt bundna klyftor mellan könen, då pojkar förväntas ha sex runt 15 års ålder samtidigt som flickor anses vara förstörda om de inte är oskulder när de gifter sig.

Detta visar på vilka olika möjligheter kvinnor och män har i det thailändska samhället. Då män kulturellt sett ska ha sex vid en tidigare ålder än kvinnor innebär det att de går till prostituerade istället. Akademikern menar att en del kvinnor som blir prostituerade blir det delvis p.g.a. att denna kultur ska fortsätta. En möjlig förklaring till Akademikerns perspektiv på prostitution är att han utgår från ett västerländskt akademiskt tänkande och söker kulturella förklaringsmodeller. Det är sannolikt ett annorlunda sätt att se på det thailändska samhället än hur de gör som är utan akademisk utbildning och som är mer socialiserade in i de normer som finns kring sexualitet och prostitution i Thailand (Berger & Luckmann, 2008).

8. Hjälparbetet

”Ni förstår säkert det själva när ni har hört siffrorna att 90-95 % av all prostitution är inhemsk. Då förstår man kanske att det inte är något som ses som ett problem, och om det inte finns något problem kommer man inte dra igång stora kampanjer mot det” Mona.

8.1 Statliga insatser

Gällande det arbete staten gör för att minska prostitution gav intervjupersonerna olika exempel. Den Thailändska åklagaren pratade om de förändringar som skett inom den thailändska konstitutionen, och som påverkat lagstiftningen kring skolan till att den nu är obligatorisk i nio år och gratis i 12 år. Han menar att detta är ett sätt att hålla flickorna borta från prostitution då de har någon annanstans de måste vara på. Det är även så att studenter erbjuds ett räntefritt lån som täcker deras bostadskostnader, mat och skolmaterial under universitetstiden och det behöver studenterna inte betala tillbaka förrän utbildningen är slutförd och de har ett arbete. Den Thailändska åklagaren menar att alla universiteten i landet skriver under på dessa lån, utan någon värdering av personens historia. En invändning kring skolan har dock NGO-arbetaren då hon menar att de statliga skolorna inte alltid lär barnen vad de behöver veta och från detta menar hon att det är större risk att korrupta poliser och politiker formas.

Enligt Professorn fanns det tidigare en kampanj som den thailändska staten skrev under tillsammans med FN, som i grunden gick ut på att sprida budskapet att trafficking var dåligt, men kampanjen fick inget lyckat genomslag. Anledningen till detta menar Professorn är att det fortfarande är lönsamt att bedriva trafficking, och så länge det finns stora summor pengar involverade så kommer det vara ett svårlöst problem.

Under de senaste åren har förändringar skett inom den thailändska sjukvården, menar Akademikern, bl.a. då den förra premiärministern Thaksin Shinawatras skapade en kampanj som kallades "the 30 baht campaign" (ca 6 svenska kronor). Kampanjen gick ut på att alla behandlingar skulle kosta 30 baht, förutom behandlingar för HIV, tandproblem och njursvikt. Huruvida denna kampanj verkligen innefattade alla medborgare framgår inte tydligt enligt Akademikern, då han menade att han genom sina intervjuer stött på prostituerade som blivit nekade sjukvård p.g.a. sitt yrke. Enligt Professorn har prostituerade inte rätt till socialförsäkringar eller samma förmåner som andra yrken har. Den Thailändska åklagaren sade att 30 baht kampanjen är borttagen och numera har landet gratis sjukvård oavsett vilken sjukdom medborgarna har förutsatt att de har ett id kort.

Professorn menar att det inte är mycket som görs på myndighetsnivå i landet för att förbättra situationen för prostituerade, vilket han menar är en stor brist i det thailändska samhället. Han menar också att det bara finns insatser riktade till de prostituerade, inte till köparna. Professorn beskriver att det anses vara statushöjande för män att ha flera älskarinnor eller konkubiner. Akademikern stödjer Professorns tankar kring detta genom att exemplifiera med traditionen "Mia Noi".

8.2 Frivilligt hjälparbete

NGO-arbetaren är verksam vid en organisation som heter PDA vilken är Thailands största frivilligorganisation, och den har funnits sedan 1974. Deras huvuduppgift är, enligt henne, att åka ut till de fattigare delarna av landet och försöka göra personerna i byarna självständiga genom utbildning, ökade ekonomiska möjligheter samt säkrare bostadsförhållanden. NGO-arbetaren berättar att de arbetar med mikrolån, vilket innebär att byborna får låna en mindre summa pengar samtidigt som de får lära sig starta och leda egna företag. De får lära sig beräkna, upprätta företagsplaner samt andra grundläggande företagskunskaper. För att en person ska kvalificera sig måste han/hon spara av sin egen inkomst i ett halvår samt att de andra bybornas åsikter om den som ansöker har en avgörande roll. De vet oftast om personen är skötsam eller inte. Då oftast alla känner varandra i de små byarna betalar de flesta tillbaka till PDA och på så vis blir det byn själv som kontrollerar lånen och då ökar självständighetstänkandet.

Vidare berättar hon att PDA åker ut till byarna för att visa att de finns och vad de arbetar med, och på så vis möter de byborna på halva vägen av hjälparbetet. NGO-arbetaren berättar också

att PDA håller just nu på att bygga ett utbildningscenter utanför Bangkok för att byborna ska få ökad möjlighet att stanna med sina familjer och inte lockas in till staden och därmed minska risken att hamna i prostitution. Ett annat projekt NGO-arbetaren berättade om är PDAs försök att minska den stigmatisering som finns kring HIV- och AIDS-positiva. Detta görs genom att låta en HIV-negativ som lever tillsammans med en HIV-positiv möta en annan HIV-positiv för diskussion och för att få dela sina upplevelser och kunskaper med varandra. NGO-arbetaren menar att det måste finnas NGOs såsom den hon arbetar för eftersom det finns många korrupta poliser och politiker som annars omöjliggör en förändring inom detta område.

Akademikern beskriver en brukarorganisation i Thailand som heter EMPOWER och som han menar drivs av prostituerade för andra prostituerade. Organisationen arbetar för varje kvinnas rätt att välja och vill att prostitution ska legaliseras. Enligt Akademikern är de finansierade av en internationell organisation och arbetar med att ge utbildning i engelska och att dela ut kondomer. Thailändska åklagaren berättar också att EMPOWER erbjuder dem som inte gått i skolan, sedan den nya reformen, en väg tillbaka till dit. Detta görs genom att EMPOWER ordnar studiegrupper där prostituerade har möjlighet att läsa in åren de missat i skolan och sedan examineras vid en vanlig skola. Vill man och har betygen för det är examinationen universitetsberättigande.

Ytterligare en NGO som Maria nämner är Speak up som hon beskriver är en organisation vilken arbetar för att ge juridisk hjälp till fattiga och exploaterade i samhällen, framförallt kvinnor i prostitution. De arbetar internationellt och finns på olika platser runt om i världen.

Den Västerländska polisen berättade att det finns s.k. "shelters" som fungerar som en tillflyktsplats och erbjuder skydd åt kvinnor i nöd, kvinnor som blivit misshandlade samt prostituerade kvinnor med barn. Shelters finns på flera olika håll runt om i Thailand och är helt drivna av NGOs. Trots detta menar den Västerländska polisen att det är väldigt få som får möjlighet att utnyttja deras resurser då de inte har inte så stor kapacitet samt att få vet att de finns. Den Västerländska polisen berättar att den thailändska polisen samarbetar med dessa shelters för att säkra den hjälp de behöver, dock är detta inte något prioriterat område för polisen i landet.

Förutom dessa NGOs finns det enligt Professorn olika personer som på eget initiativ försöker förändra situationen för prostituerade. Framförallt är det lärare från fattigare delar av landet

som arbetar för att få prostituerade att sluta sälja sex. En del av dessa personer motiverar sitt arbete med att den personliga karman tar skada av att sälja sex vilket påverkar personens kommande liv.

8.3 Analys av statliga insatser & frivilligt hjälparbete

Enligt Berger och Luckmann (2008) kan endast de som tillhör institutionen i fråga avgöra vad som är ett problem eller inte då detta är något som definieras i den sociala kontexten, alltså av medlemmarna själva i institutionen. Även om det finns människor i det thailändska samhället som menar att prostitution är ett problem är det varken tillräckligt många eller människor i rätt position som uttrycker sig om det. Utifrån denna definition har det ingen större betydelse om Mona menar att situationen kring prostitution är fel, då hon inte har den makt som behövs för att kunna driva igenom en förändring eftersom den myndighet hon representerar inte är en del av den thailändska sociala kontexten. Även en som inte tillhör rätt institution kan ha möjlighet att påverka men det är större möjlighet att förändringen blir hållbar om den kommer inifrån. En person som skulle kunna ha makt att eventuellt kunna påverka, är den Thailändska åklagaren då han delar den subuniversa som de har som förändrar och skapar lagen (Berger och Luckmann, 2008).

Enligt intersektionalitetsteorin är det patriarkatets definitioner samhället lever efter och därför kan frågan ställas om de prostituerades åsikter någonsin kommer upp på den politiska agendan (Eriksson-Zetterquist & Styhre, 2007). Corbin (opublicerad) menar att eftersom prostitution är olagligt, kan kvinnorna inte bilda fackföreningar och då är det svårt för dem att få några gemensamma åsikter ut i samhället. Det är här som Akademikern menar att en organisation som EMPOWER får betydelse, då han ser denna organisation som en röst för prostituerade samt att de arbetar för varje kvinnas rätt att välja. Detta samtidigt som Ghosh (2002) menar att ingen form av prostitution kan vara självvalt, då det alltid är former av sexuellt utnyttjande. Är prostitution något som verkligen är självvalt eller något som dessa kvinnor har socialiserats in i? Det som är definierat som kvinnopliker och handlingar i ett samhälle är något som kvinnan lär sig under sin uppväxt och till slut blir det en del av hennes egna åsikter och vilja (Haslanger, 2000). Prostitution har en lång historia i Thailand, den prostituerade kvinnan kan komma från en familj där prostitution har varit förekommande under flera decennier. Med detta i åtanke är det inte helt omöjligt att uppfattningen om att det är självvalt istället är ett invariant tänkande, vilket är något som kan tänkas appliceras på det Akademikern menar är EMPOWERs tankegångar.

NGO-arbetaren menar att anledningen till att PDA finns är för att det arbete som staten gör för prostituerade inte är tillräckligt. Även om denna förklaring kanske inte skulle accepteras av andra i samhället som inte är medlemmar av en NGO, så upplevs detta som en verklighet i PDA. Utifrån Berger och Luckmann (2008) ser vi PDA som en egen institution med ett annat perspektiv än t.ex. statliga myndigheter. Med denna förklaringsmodell är det inte konstigt att NGOs ser andra lösningar på prostitutionsfrågan. De betraktar verkligheten utifrån ett annat perspektiv och skapar sin objektiva sanning utifrån det. Frågan kan ställas om en NGO vet bättre vad prostituerade kvinnor behöver än de som arbetar statligt? En del av det arbete som PDA utför innebär att de tar sig ut till de behövande byarna och därmed möter de den behövande halvvägs då hjälp erbjuds till dem som vill motta den. Detta kan ses som ett försök att möta den prostituerade i hennes livsvärld där hon är som mest bekväm, och därmed visas viss förståelse för vad den prostituerade vill ha och behöver (Motyl, 2009).

9. Polisens arbete

“Really, the biggest mafia in this country is the police” Professorn.

Både Professorn och Akademikern har tydliga ståndpunkter gällande polisen och deras arbete i frågan då de menar att det är polisen som är kärnan till problemet eftersom det mesta som rör prostitution någon gång kommer i kontakt med polismyndigheten på ett eller annat sätt. Exempelvis menar Akademikern att polisen fungerar som en sluss för det mesta inom detta område, då det är polisen som har kapaciteten att antingen efterfölja lagen eller inte. Den Thailändska åklagaren menar att anledningen till att polisen inte längre satsar lika mycket på att bekämpa prostitution är för att arbetet mot barnprostitution och trafficking kräver många polisinsatser. Detta samtidigt som lagen mot trafficking har ett socialt godkännande i samhället, medborgarna anser att de straff som finns för trafficking är berättigade (trafficking av barn kan ge upp till 15-20 års fängelse och trafficking av vuxna kan ge fängelse i ca 10 år).

Professorn menar att det är svårt för polisen att förändra situationen med maffia och prostitution då polisen inte riktigt vill att dessa ska försvinna eftersom det innebär en stor inkomstkälla för dem. Akademikern sade att en standard polislön ligger på mellan 4 000-15 000 baht i månaden (ca 800-3000 svenska kronor), vilket är en liten summa att försörja en familj på. Många poliser vill, enligt Professorn, arbeta inom områden som har många klubbar, barer och bordeller eftersom de kan kräva mutor ifrån ställen som dessa. Om en polis vill byta

distrikt eller skaffa högre position kan det kosta 10-15 miljoner baht (ca 2-3 miljoner svenska kronor), och enligt Professorn skulle ingen investera dessa pengar om de inte var säkra på att de skulle kunna tjäna mer på sin nya position. De allra högsta positionerna kan kosta upp till 700 000 euro (drygt 6.1 miljoner svenska kronor). Professorn avslutar med att korruptionen har blivit så vanligt i landet att det nu är ett kulturellt fenomen.

Enligt den Västerländska polisen finns det en avdelning inom den thailändska polisen i Bangkok som helt ägnar sig åt att arbeta med prostitution, och den heter anti-human trafficking.

Professorn, som engagerar sig i frågor kopplade till prostitution, har tillsammans med andra personer försökt utbilda delar av poliskåren informellt. Detta genom att betona att de prostituerade kvinnorna kommer att sälja sex samtidigt som de fortfarande är människor och därmed också i behov av skydd i sitt arbete. Detta menar Professorn är ett steg mot att avkriminalisera prostitution.

9.1 Analys av polisens arbete

Professorns inledande citat om vem som är den största maffian i Thailand visar en persons tydliga bild av hur denne ser på polismyndigheten. Han har genom sitt yrke kommit i kontakt med prostituerade och därmed också fått ta del av deras bild av polisens arbete. Samtidigt arbetar han med olika NGOs där han också får ta del av prostituerade kvinnors upplevelser av den thailändska polisen. Utifrån Berger och Luckmann (2008) skulle det med dessa två komponenter vara rimligt att Professorn har internaliserat den prostituerades bild av polisens arbete då de utgår från samma perspektiv på prostitution. Även om Professorn arbetar med att utbilda polisen inom prostitutionsfrågor, har han ett annat sätt att se på prostitution än inom den institution som polismyndigheten utgår ifrån. Polisen har en helt annan roll i samhället än vad Professorn har där de förväntas följa de institutionella normerna.

Utifrån Berger och Luckmann (2008) kan den Thailändska åklagarens åsikter, om att stora satsningar på barnprostitution och trafficking innebära färre resurser till frivilligt prostituerade, tolkas utifrån hans roll som åklagare och det perspektiv som finns inom den institutionen som rättsamfundet utgör. Han måste därför stödja institutionens beslut om hur resurserna ska fördelas. Professorn å andra sidan menar att det inte handlar om resursfördelning utan att det istället är en fråga om korruption. Enligt Professorn skulle det därför inte spela någon roll om polisen hade obegränsade arbetsresurser då de inte vill att

maffian ska försvinna. Corbin (opublicerad) exemplifierar hur mycket pengar som är involverade i denna industri samt hur stor del av poliskåren som är delaktiga inom industrin genom att hänvisa till fallet Kamolvisit. En anledning till att Professorns åsikter skiljer sig från den Thailändska åklagarens kan vara att hans roll är knuten till universitetsvärlden. Professorn har en mer kritisk granskande bild av samhället, medan den Thailändska åklagarens yrkesroll förutsätter att polisen utför sitt arbete korrekt.

10. Intervjupersonernas förslag på lösningar på situationen

Akademikern och Professorn tycker att det enda sättet för Thailand att lösa flera av de problem som kommer med prostitution är att legalisera det med restriktioner. Som exempel menar de att kvinnorna borde få ökad möjlighet att arbeta utanför bordellerna och därmed också öka sin självständighet. Detta hade också gett större möjligheter till kollektiva ageranden såsom fackförbund. Ytterligare en positiv faktor hade varit att det möjliggjort att fler betalade skatt och då kan de pengarna användas till att förbättra den sociala välfärden samt att pengar kan ges till NGOs. De restriktioner som Professorn och Akademikern föreslår är att den prostituerade ska ha ett registreringskort som uppger vem personen är och vad denne arbetar med. På så vis menar de att den illegala arbetskraften och trafficking skulle minska. Genom restriktionerna kan mer korrekt statistik föras över prostitution i landet men det bygger på att en organisation, som inte är korrupt, finns som kan kontrollera korten. Därför betonar både Akademikern och Professorn att det är betydande att den kontrollerande organisationen inte är knuten till polisen.

NGO-arbetaren tror att lagen kommer ändras. Detta p.g.a. av att den yngre generationen är mer medveten om hur situationen ser ut än den äldre generationen. Bästa sättet att lösa prostitutionsfrågan enligt NGO-arbetaren är utbildning, att väcka uppmärksamhet runt prostitution och mer praktisk kunskapsträning. Den Thailändska åklagaren tycker även han att utbildning är den bästa lösningen då kvinnorna hålls borta från att börja med prostitution, framförallt genom den obligatoriska utbildningen. Han menar även att samhällsinställning är en viktig fråga, och om allmänheten inte anser att straffen är berättigade är det svårt att verkställa dem:

”... there are campaigns but people still believe that time is not right to shut down the industry and punish to the buyers” Thailändska åklagaren.

Måns anser att det bästa sättet hade varit att identifiera de problem som uppstår i samband med prostitution, göra dem mer offentliga och uppmärksamma att det finns människor som tar skada av prostitution. Han tycker även att mer borde satsas på kvinnor i maktpositioner, exempelvis inom politiken, därför att desto fler kvinnor som finns där desto fler kvinnofrågor är det som kommer upp på agendan. Mona är inne på samma spår som Måns då hon menar att det är mer effektivt att rikta in sig på specifika företeelser som är skadliga, exempelvis barnprostitution, spridning av sjukdomar eller trafficking, än att diskutera prostitution som fenomen. Hon menar även att det kommer bli större framgång om ett gemensamt samtycke från samhället finns, en gemensam syn på att prostitution är ett problem. Maria tror också att det handlar om en inställningsfråga från samhället och att det måste lösas i samhället och inte via lagen.

Den Västerländska polisen och den Västerländska åklagaren fick inte frågan om vad den bästa lösningen skulle vara. Anledningarna till detta var att den Västerländska polisen inte hade tid för hela intervjun och intervjun med den Västerländska åklagaren var en kort e-mejl intervju där antalet frågor var begränsade.

10.1 Analys av intervjupersonernas förslag på förändringar

Av vad intervjupersonerna anser vara lösningar på situationen kan tre riktningar utskiljas. Den första är legalisering av att sälja och köpa sex, den andra är utbildning och den tredje är en förändrad samhällssyn. Huvudanledningen till att åsikterna kring möjliga förändringar skiljer sig åt kan, utifrån Berger och Luckmann (2008), vara att personerna inte delar samma livsvärldar, varken med varandra eller med de prostituerade kvinnorna. De upplever troligtvis fenomenet olika eftersom de har olika definitioner och värderingar beroende vilken del av världen de kommer ifrån och vilket yrkesområde de är en del av.

Det finns för- och nackdelar med alla lösningar ovan. Gällande legalisering kan prostitution bli mer okontrollerat än vad det är idag (Corbin, opublicerad). Detta samtidigt som legaliseringen av prostitution skulle ge mannen en laglig rätt att använda kvinnan för enbart sexuellt syfte, vilket Ghosh (2002) menar bara är ett sätt att utnyttja utsatta kvinnor sexuellt. Akademikern och Professorn menar att det finns positiva sidor kring en eventuell legalisering. Exempelvis skulle prostitution räknas till ett lagligt yrke och därmed också ge prostituerade rätt till samma socialförsäkringar som övriga yrken. Det skulle också innebära att skatter

skulle kunna krävas av de prostituerade och av köparna som i sin tur skulle öka välståndet och bidra till vidareutveckling i landet

Något som skulle kunna vara ett problem med genomförandet av obligatorisk utbildning är att unga ofta måste vara en del av inkomstbringarna i familjen, och utbildning ger ingen inkomst för stunden. En av de främsta svårigheterna knutet till detta är, enligt Akademikern, och Boonshalakasi och Guest (1994), traditionen med Lukka Tao. Den sista inriktningen menar att lösningen är att identifiera problem och skapa en gemensam syn på dem. Det positiva och negativa med denna lösning handlar om samma grundprincip. En förändring måste ske över lång tid när det handlar om att förändra många samhällsmedborgares normer och värderingar, vilket Berger och Luckmann (2008) menar måste ske över generationer om det ska få effekt. Det positiva är att om denna förändring sker så kommer detta att internaliseras i samhällets värderingar och därför hade det varit troligt att dessa förändringar skulle bestå under en längre tid.

11. Slutdiskussion

I vår uppsats har vi försökt belysa prostitutionsfrågan i Thailand utifrån nio olika intervjupersoners perspektiv. Perspektiven har både skiljts sig åt och överensstämt med varandra vilket har skapat möjlighet för intressant analys.

Gällande lagstiftningen om prostitution i Thailand är större delen av intervjupersonerna överens om att prostitution är olagligt i teorin men att i praktiken har lagen nästan ingen verkan. Det var främst Akademikern och Professorn som betonade effekten av illegaliseringen då de menar att den påverkar de prostituerade kvinnorna i den bemärkelsen att de står utanför samhället då de bl.a. inte har rätt till socialförsäkringar, men rättsmässigt är det i princip aldrig någon som blir dömd för att köpa eller sälja sex. Skulle en förändring av lagen påverka prostitution? Vi tror att det är troligt om det sker på sådant sätt att det blir legaliserat. Detta menar vi dock inte är tillräckligt utan att det måste ske i samband med andra insatser såsom ökad utbildning, tillsatt äldrepension och att arbete görs för att minska korruptionen drastiskt. Detta för att vi inte tror att en lösning är tillräcklig på egen hand.

Det finns flera faktorer till varför kvinnor frivilligt prostituerar sig enligt intervjupersonerna, och de som har kommit fram som de främsta faktorerna under studien är att kvinnan måste försörja sin familj, att hon vill ha senaste nymodigheterna samt att hon vill klättra i samhällsstegen. Vi tror dock inte att det går att bortse från det faktum att efterfrågan på

prostituerade är så stor. Så länge som efterfrågan är så stor som den är kommer det vara väldigt svårt att stoppa prostitution, då efterfrågan innebär försörjningsmöjligheter.

Enligt samtliga intervjupersoner utförs den största delen av hjälparbetet av NGOs. Här är det återigen viktigt att ha i åtanke att dessa enbart representerar de hjälporganisationer och statligt inriktade insatser som intervjupersonerna var bekanta med och är inte representativt för hela Thailand. Utifrån intervjuerna har inte vi kunnat se några direkt riktade insatser för att hjälpa kvinnor att förbättra sin situation eller att komma ur prostitution från statens sida. Det finns dock tillfälliga kampanjer och utbildningsreformer men vi har inte kommit i kontakt med några direkt riktade insatser till prostituerade. Gällande frivilligarbete har vi fått vetskap om att det finns organisationer som hjälper prostituerade inom olika områden beroende på organisationens inriktning. T.ex. finns det EMPOWER som främst hjälper den prostituerade i den situation som hon befinner sig i nuläget och annan är PDA som mer arbetar indirekt genom att personer ska komma ur fattigdom. En tredje typ av hjälpsatser, som den Västerländska polisen tog upp, var den som shelters utför då de ger prostituerade kvinnor med barn ett tillfälligt boende.

NGO-arbetaren, Professorn och Akademikern menade att den thailändska polisen inte arbetar aktivt för att upprätthålla lagen gällande prostitution. De menar att polisen snarare har tagit en roll som upprätthåller prostitution i form av att de får ekonomisk vinning och betalning i sexuella tjänster. Självklart går det inte att döma alla efter vad några gör, men enligt vissa av intervjupersonerna är detta något som är representativt för den thailändska poliskåren. Den Västerländska polisen och den Thailändska åklagaren menar att prostitutionsfrågor inte är speciellt prioriterade för den thailändska polisen, men de går inte så långt i sina uttalanden och menar att polisen är en del av upprätthållandet av prostitution.

Intervjupersonernas tankar om möjliga förändringar kan sammanfattas i legalisering av att köpa och att sälja sex, utbildning och en förändrad samhällssyn. Dessa riktningar grundar sig främst i att personerna upplever fenomenet olika. Vår åsikt är inte att någon förändring är bättre än någon annan, då bl.a. hjälpbehovet från de prostituerade också kan tänkas skifta från person till person.

Efter att ha gjort denna studie har vi fått ta del av många olika perspektiv på prostitution i Thailand. De tankar och uppfattningar som vi hade innan vi åkte till Thailand har enligt oss ändrats drastiskt. Studien har gett oss mycket bredare kunskap och djupare förståelse för hur

prostitution i Thailand kan förstås och framförallt vilka svårigheter prostitutionsbegreppet i sig medför. Efter att ha inhämtat empiri och läst mycket litteratur har vi nu insett vilken komplex fråga prostitution är och det hade inte varit riktigt att ens nu säga att vi fullt förstår det. Det är inte upp till oss att säga vad en lösning är till ett över 100-årigt landsfenomen, men efter denna studie tror vi inte att det går att lösa prostitutionsfrågan med en enda insats. Det som vi tror behövs är riktade insatser på individ, organisation och samhällsnivå som arbetar samtidigt och mot samma mål.

12. Källförteckning

Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter, red. *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber AB

Almodovar, Norma Jean (2010). The consequences of arbitrary and selective enforcement of prostitution laws. *Wagadu* Volume 8 Fall 2010

Alikhadzhieva, I. S. (2009). Public Opinion About Prostitution and Measures to Prevent It: (A Regional Study). *Sociological Research*, 2009, Vol. 48, Issue 4.

Aspers, Patrik (2007). *Etnografiska metoder*. Malmö: Liber AB

Bishop, Ryan & Robinson, Lillian S. (1998). Night Market- Sexual Cultures and the Thai Economic Miracle. New York: Routledge

Boonshalakasi, Wathinee & Guest, Philip (1994). Prostitution in Thailand. *Institute for Population and Social Research*. No. 171. Mahidol University

Boréus, Kristina (2011). Texter i vardag och samhälle. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter, red. *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber AB

Berger, Peter L. & Luckman, Thomas (2008). *Kunskapssociologi, hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Falun: Wahlström & Widstrand

Corbin, Will. (opublicerad). *Legalizing sex: Thailand's 800-Pound Gorilla in the Room*.

Ekonomi fakta (2011) Författare okänd (elektronisk)
<http://www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Ekonomi/Finansiell-utveckling/Rakna-pa-valutor/?awc=> (2011-05-24 12:30)

Eriksson-Zetterquist, Ulla & Ahrne, Göran (2011). Intervjuer. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter, red. *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber AB

Eriksson-Zetterquis, Ulla & Styhre, Alexandra (2007). *Organisering och intersektionalitet*. Malmö: Liber AB

Ghosh, Lipi (2002). *Prostitution in Thailand: Myth and Reality*. New Delhi: Munshiram Manoharlal Publishers Pvt. LTD.

Haslanger, Sally (2000). 'Gender and Race: (What) Are They? (What) Do We Want Them To Be?'. *Noûs* 34 (1)

Jönsson, Håkan (2010). *Sociala problem som perspektiv, en ansats för forskning och socialt arbete*. Malmö: Liber AB

Jeffrey, Leslie Ann (2002). *Sex and Borders – Gender, National Identity, and Prostitution Policy in Thailand*. Vancouver: University of British Columbia

Kvale, Steinar (2007). *Den kvalitativa forskningen*. Danmark: Studentlitteratur

Malarek, Victor (2004). *The Natashas, the new global sex trade*. Kent: Mackays of Chatman Ltd

Malarek, Victor (2009). *The Johns, sex for sale and the men who buy it*. New York: Arcade Publishing

Mensendiek, Martha (1997). International social work 40:163. *Women, migration and prostitution in Thailand*.

May, Tim (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Manopaiboon C, Bunnell R.E, Kilmarx P.H, Chaikummao S, Limpakarnjanarat K, Supawitkul S, ST. Louis M.E. & Mastro T.D. (2003) Leaving sex work: barriers, facilitating factors and consequences for female sex workers in northern Thailand. *AIDS CARE* , VOL. 15, NO. 1.

Morris, Rosalind C. (2002). Failures of Domestication: Speculations on Globality, Economy, and the Sex of Excess in Thailand. *A Journal of Feminist Cultural*. Vol. 13.1

Motyl, Alexander J. (2009). The social construction of social construction: implications for theories of nationalism and identity formation. *Nationalities Papers*. Vol. 38, No. 1, January 2010

Nationalencyklopedin (2011) Sökord: "Karl Marx" (elektronisk), Liedman, Sven-Eric, <<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/lang/karl-marx>> (2011-05-10, 12:00)

Nationalencyklopedin (2011) Sökord: "NGO" (elektronisk), Författare okänd, <www.ne.se/ngo> (2011-05-10, 11:01)

Nationalencyklopedin (2011) Sökord: "Siam" (elektronisk), Författare okänd, <www.ne.se/siam> (2011-05-10, 11:11)

Nationalencyklopedin (2011) Sökord: "Thailand" (elektronisk), Mårtensson, Solveig, <<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/thailand/n%C3%A4ringsliv>> (2011-05-11, 10:30)

Nationalencyklopedin (2011) Sökord: "Trafficking" (elektronisk), Författare okänd, <www.ne.se/trafficking> (2011-05-10, 11:15)

Peracca Sara, Knodel John, Chanpen Saengtienchai (1998). Can prostitutes marry? Thai attitudes toward female sex workers. *Social Science & Medicine*, 1998, Vol. 47, Issue 2.

Phoenix, Joanna (2001). *Making sense of prostitution*. New York: Palgrave

Phongpaichit, Pasuk, Piriyarangsan, Sungsydh & Treerat, Nualnoi (2003). *Guns, girls, gambling, ganja – Thailand's illegal economy and public policy*. Chiang Mai: Silkworm Books

Sjöstrand, Glenn red. (2005). *Fiffelsverige – sociologiska perspektiv på skandaler och fusk*. Malmö: Liber AB

Svenska akademien (2007). Sökord: "legalisering" (elektronisk) Författare okänd, <<http://www.svenskaakademien.se/web/Ordlista.aspx>> (2011-05-16, 11:55)

Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. (elektronisk) <<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>> (2011-02-25, 15:15)

Wenneberg, Søren Barlebo (2010). *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv*. Malmö: Liber AB

Bilaga 1

Bildkälla: http://asia.se/images/thailand_roadmap.gif 2011-05-16, 14:40

Bilaga 2

Question sheet

1. What is your profession?
2. For how long have you been working as this?
3. In which way do you come in contact with prostitution in your work?
4. How many cases that concern prostitution would you say are reported each year to the police?
5. And how many of these go to trial?
6. Is there any difference in the legal system regarding penalties between those who buy and those who sell sex?
7. What kind of effect do you think the law has on prostitution? (Does it matter that it is illegal?)
8. Does the law act as deterrent for the citizens?
9. In your opinion, do you think that the law that regulates prostitution needs to be altered in any way?
10. If yes, do you think it would be possible?
11. Which way do you believe would be the best way to solve the prostitution issue?
12. Is there anything that is being done to prevent people from buying sex?
NGO/governmental level?
13. If a foreign person would be convicted a sex crime would it be possible for him/her to come to Thailand again without the government being alerted?
14. Point of view on NGO/governmental work?
15. Is there any help provided for the prostitutes national wide?
16. What kind of help is available for those prostitutes who seek help?
17. Is there any visiting work done? Who does it? (uppsökande verksamhet)
18. Is there any possibility that the prostituted can get help but no sentence? (since it is illegal)
19. If you have been convicted is it still possible to receive help?
20. Is there any work done to reduce the number of prostitutes?
21. Are there any demands on the prostitute if she wants help?
22. Does it matter if a prostitute has been convicted when she seeks a legal job?
23. Would you like to add any comment or thoughts that you feel that you have not have the opportunity to express?